

DUNÁNTÚLI NAPILAP

1989. V. 20. SZOMBAT

I/14.

» S MOST A DOLOGRA «

ÁRA: 4,80 Ft

Öngól(ok) után

Ilyen az újságíró sorsa. Nem panaszképpen mondom, de nem sokkal azután, hogy a tegnapi lapunkban megjelent Öngól (előtt?) című írásom kézirata a nyomdába került, melyben a benzináremelés káros mellékhatásaira próbáltam felhívni a figyelmet, a kormány már be is jelentette a két-, illetve (az ólommentes üzemanyag esetében) az egyforintos „árrendezést”.

Csak emlékeztetőül: a szakminisztérium fele ekkora emelést javasolt az útalap anyagi erőforrásainak előteremtésére, nyilván azért, mert ők is tudatában vannak, hogy az állam már eddig is — teljesen indokolatlanul — óriási „extraprofitot realizált” — több mint tizenhét forintot literenként —, s ezt most még megféléli kettővel. Tegnap éjféltől mintegy kettőszázhatvan százalékos nyeresége van a költségvetésnek az üzemanyagban!

Nem is olyan régen még népnyzó kapitalistának bélyegezték azt a magánkereskedőt, aki nyolc százalékos árrésszel dolgozott, s vagy internálták, vagy börtönbe zárták.

A kormány taktikája egyébként kiválóan minősíthető az útalappal kapcsolatban, mert miután nyilvánvalóvá vált, hogy a célra máshonnan pénzt nem tudnak előteremteni (vajon miért nem?), előálltak egy olyan előreláthatóan kivihetetlen autópályadíj-tervezettel, amelyről biztosan tudni lehetett, hogy mind a szakemberek, mind a közvélemény kapásból megkontráznak. Ezek után mást már nem kellett tenni, mint — a tömegek nyomásának látványosan engedelmessé — elállni a tervtől, de mivel a pénz még mindig hiányzott, hamarosan megtalálták a leglogikusabb megoldást, az autósok népes táborának újabb megsarcolását.

A magyar nép már többszörösen megfizette nem létező autópályáink építési költségeit — s most megint azt ígérik, hogy ezt a pénzt már isten bizony erre fordítják. Na de a kormány szava — mint azt a volt vezetője kijelentette — nem úri becsületű! És ha most sem az lesz? Hányszor lehet egy népet becsapni, minden következmény nélkül?

A kormány egyéb árintézkedései már szintén közismertek, mint az is, hogy a döntést SZOT-kormány egyeztetés előzte meg. Azt is megtudhattuk, hogy kompromisszum született, tehát a terv még az elfogadottnál is magasabb árszínvonal-emelkedést jelentett volna. Németh úr nemrégiben azt is ígérte, hogy a költségvetési hiányt nemcsak a lakosságon hajtják be. Kíváncsian várjuk a fejleményeket, annál is inkább, mert ha a következő lépésben a vállalati elvonásokat fokozzák, az is a lakosság életszínvonalára lesz káros hatással — csak némi időeltolódással.

Meddig lehet még ezt folytatni?

Nem inkább a határozott gazdaságélénkítési politikát kellene elkezdeni? Valóban támogatni a hatékonyan működő vállalkozások létrejöttét és fejlődését, tényleg szektorsemleges? Előre menekülni — a lakosság végtelenségig való sanyargatása helyett?

Az utóbbi két nap történései legalább annyi hasznot hoztak, hogy rájöhettünk: miért folytak a nyilvánosság teljes kizárásával a SZOT-kormány egyeztető tárgyalások az áremelések ügyében...

Remélem, többen egyetértenek velem abban, hogy tegnap nemcsak az újságíró lőtt öngólt.

Wagner Dezső

Jószolgálati út, tüntetés Nagymaros ügyében

A nagymarosi építkezés leállítását szorgalmazó csoportok képviselőiben hétfőn jószolgálati küldöttség utazik Bécsbe, hogy a szerződések mindkét félnek előnyös módosításáról tárgyaljon. Az Ellenzéki Kerekasztalhoz, valamint a Duna-mozgalmakhoz tartozó szervezetek május 26-án, délután 5 órára nagygyűlést terveznek a Parlament előtt a Kossuth téren is. Ekkor adják át az erőműépítés ellen tiltakozók újabb összegyűjtött több tízezer aláírást az Országgyűlés elnökének. Az év elején átadott 124 ezerrel együtt így már 160 ezerre nőtt a kézjegyek száma.

Vargha János, valamint Székfi András, a Duna Kör választmány tagjai a bécsi jó-

szolgálati úttal kapcsolatban kifejtették, hogy a csoport — amely országgyűlési képviselők, az Ellenzéki Kerekasztalhoz tartozó pártok, valamint a környezetvédelmi mozgalmak megbízottjaiból, s pénzügyi, energetikai szakértőkből áll —, két napig tartózkodik Bécsben. Programjukat a bécsi magyar nagykövetség segítségével szervezték meg. Felkeresik a különféle osztrák pártok, valamint a két finanszírozó bank képviselőit, a munkában részt vevő két nagy kivitelező vállalat szakembereit.

Hasonló delegációk indítását tervezik Pozsonyba, Prágába, bár igaz, hogy konkrét lépések ez ügyben még nem történtek.

Talán még nem késő

Az OMFB a kisvállalkozásokért

Jó kezdeményezések egész sorával támogatja az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság a szerkezetváltáshoz hozzájáruló kisvállalkozásokat. Erről tájékoztatta dr. Maka Sándor, az OMFB terv- és közgazdasági főosztályának vezetője az MTI munkatársát. A napokban pályázatot hirdettek a kisvállalkozások innovációs tevékenységét segítő információs és tanácskozási hálózat létrehozására. Valamennyi megyében kialakítanának egy-egy ilyen szolgáltató szervezetet; az irodák jól felkészült szakemberekkel, megfelelő technikai, információs háttérrel, kedvező áron állnának a környék kisvállalkozásainak rendelkezésére.

Ezek a management-irodák többek között az innovációs célú kisvállalkozások szerve-

zésével e vállalkozások adó-, hitelpreferencia rendszerének bemutatásával, az országos műszaki, fejlesztési célkitűzésekhez való kapcsolódási lehetőségek ismertetésével foglalkoznának, s elvállalnák a szakterületek szerinti tanácsadást, információs kiadványok összeállítását, a szakmai képzést, továbbképzést is. A szolgáltatási hálózatba bekapcsolódó gazdálkodó szervezetek kedvezményes kamatozású hitelt kérhetnek az OMFB-től a szolgáltatás feltételeinek megteremtéséhez, vagy a már meglévő bővítéséhez. Ezek a gazdálkodó egységek felvételüket kérhetik az OMFB országos minősítő listájára is. A listán szereplők szolgáltatásaikat, az OMFB nyújtotta támogatás segítségével, csökkentett áron kínálhatják a kisvállalkozá-

soknak. A pályázat meghirdetése óta már több, mint 20 szervezet jelentkezett.

Az információs és tanácsadó hálózat megteremtésén túl a hitelfelvétel könnyítésével is támogatja az OMFB a kisvállalkozásokat. Idén, a második félévtől, az OMFB több bankkal olyan együttműködést alakít ki, amelynek keretében a kisvállalkozások fedezeti, kezési garanciáját is vállalja a bankoknál. E céloknál várhatóan 100 milliós nagyságrendű összeget fordítanak évente a Központi Műszaki Fejlesztési Alapból. Mindkét kezdeményezés része az átfogó, a vállalkozásokat élénkítő programnak. Ennek keretében az OMFB más módon is támogatja majd az innovatív kezdeményezéseket.

Első testületi ülés a pártértekezlet után

Az MSZMP Tolna megyei programja

és állásfoglalása

— Nehéz helyzetben van a párt. Lecsökkent a hitele, a presztízse — kezdte az MSZMP Tolna Megyei Bizottságának elnöktársa, János György, a pártértekezlet utáni — tegnap megtartott — első területi ülésének fölvezetését. Kifejtette azt a hönöhajtott vágyukat, miszerint az MSZMP alulról szerveződő, mozgalmi párttá kell, hogy alakuljon, azaz alakítsák tagjai. Ezután került sor két napirend anyagának együttes vitájára, amely hangulatában, to-

nusában, alkotó jellegében és olykor vitaszellemében is eltért a korábban tapasztaltaktól. S most következnek a két téma, melyhez igen sokan mondták el véleményüket, javaslatukat: meg tárgyalták azt az állásfoglalás-tervezetet, melyet az április 29-én megtartott megyei pártértekezlet munkája alapján állítottak össze a párt feladatairól, illetve meghatározták a megyei pártbizottság programját az MSZMP XIV. kongresszusáig.

A teljesség igénye nélkül sorolunk föl néhány olyan témát, melyek a jövőt illetően kulcsfontosságúak lesznek a párt életében — különös tekintettel a választásokra való készülődés során. Sürgetőleg mondták többen is, hogy a reformfolyamatoknak megfelelően meg kell újítani a párt életének szervezeti, tartalmi és módszertani elveit. Törkszenek arra, hogy a választási prog-

folytatás a 8. oldalon

Az ellenzéki kerekasztal levele a Reformköröknek

Az MSZMP Reformkörei Országos Tanácskozásának Szeged

Tisztelt Országos Tanácskozás!

Az Ellenzéki Kerekasztalt alkotó nyolc szervezet érdeklődéssel várja az önök tanácskozását. Reméljük, hogy komoly figyelmet fordítanak a Magyar Szocialista Munkáspárt és az Ellenzéki Kerekasztal között megindult, a Magyar Szocialista Munkáspárt által megakasztott, sőt felszámolt tárgyalások ügyére.

Az Ellenzéki Kerekasztalt alkotó szervezetek bíznak abban, hogy önöket politikai felelősségük a tárgyalásokkal kapcsolatos elodázó manőverek felszámolására indítja. Szerintünk a tárgyalások halogatása szűk látókörű és felelőtlen politika.

A Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkárának legutóbbi kijelentése szerint szabad választásokra legkorábban csak hat év múlva kerülhet sor. Nyilvánvaló tehát, hogy az MSZMP jelenlegi vezetőségének egy része tárgyalási ajánlatát pusztán propagandafogásnak tekinti, és nem törköszi érdemi megegyezésre.

A legutóbbi közvéleménykutatás is egyértelművé tette, hogy a honpolgárok döntő többsége a demokratikus átmenet mellőzhetetlen feltételeként a kormányzó párt és az ellenzék közötti, döntési joggal felruházott, kétoldalú tárgyalásokat tekinti, és újrakezdésüket elvárja.

Budapest, 1989. május 18.

Üdvözlettel: az Ellenzéki Kerekasztal szervezetei

Az emberi jogokért

Megalakult a Magyar—Helsinki Bizottság

Megtartotta alakuló ülését a Magyar Helsinki Bizottság pénteken Budapesten, az Eötvös Kollégiumban. Az ülésen, amelyen jelent volt Karl Johannes von Schwarzenberg, a Nemzetközi Helsinki Föderáció az Emberi Jogokért szervezet elnöke, elfogadták az alapszabályt, és megválasztották a tisztségviselőket.

A bizottság a többi ilyen nemzetközi szervezethez hasonlóan tagja a Nemzetközi Helsinki Föderáció az Emberi Jogokért szervezetnek, amely a nemzeti helsinki-bizottságok munkáját koordinálja, és fő feladatának tekinti, hogy ellenőrizze a helsinki záróokmány emberi jogokkal kapcsolatos intézkedéseinek betartását.

A Magyar Helsinki Bizottság tagjai résztvevői azoknak a szellemi és politikai mozgalmaknak, amelyeket az Ellenzéki Kerekasztal tömörít. Ugyanakkor nem pártokat és mozgalmakat képviselnek, hanem magánszemélyként vesznek részt a bizottság munkájában. Fő feladatuknak tekintik az emberi jogok védelmét minden hatalmi túlkapással szemben. Politikai színezet és megfontolások nélkül kívánnak kiállni az emberi jogok védelmében. A Magyar Helsinki Bizottság sürgeti a helsinki elvekkel ellentétes jogszabályok megszüntetését, és figyelemmel kíséri hatályon kívül helyezésük folyamatát.

A Magyar Helsinki Bizottság a folyamatos munka szervezésére hattagú intézőbizottságot választott. A testület elnöke Mészöly Miklós író, koordinátorai Kodolányi Gyula író és Kőszeg Ferenc szerkesztő.

Hiszek Önnek, Miniszter Úr!

Levél Glatz Ferencnek

Sajnos ritkán látom a Stúdió '89 adásait, de most kedden sikerült megnézni. Ott láttam Önt először, Miniszter Úr. Tisztelem bátorságáért. Az a tény, hogy Ön most kultuszminiszter lett, két dolgot enged feltételezni. Először, hogy Önnek — és megbocsásson a feltételezésért — nincs igazán pontos fogalma arról, hogy mennyire elkeseredett pedagógusok, milyen leromlott intézményhálózat, milyen szakmai létválság jellemzi a magyar oktatásügyet, és talán nem is sejtji, hogy itt, vidéken, mennyire hiteltelenné vált a kultúrkormányzat a pedagógusok előtt (mint pl. legutóbb a nevelésügyi 14-17%-os bérrendezéssel). A másik feltételezés az — és én nagyon bízom benne, ez a helyes —, hogy Ön a fentiekkel pontosan tudja, és úgy nyilatkozott a Stúdióban elhangzott programbeszédében, mint aki bírja Nagy Sándor kardjának erejét. Hiszek Önnek, mert csak hihetek, hiszen vidéki pedagógus-alattvalóként nem ismerem azokat a tényezőket, bizalmas információkat, költségvetési titkokat — és csak sejtetem a kormánybéli erőviszonyokat —, amelyek alapján kételkedhetnék Önben. Hiszek abban, hogy Ön hisz magában és utolsó hitemmel bízatom programját sikerre magamért, magunkért.

Keresnyei János

A kicsikről és a kisebbekről

Napjainkban igazán látható, hogy a demográfiai hullámok milyen kiszámíthatatlanok. Míg a középiskolákban jószerével alig-alig tudják leültetni is a diákokat, az óvodás korú gyermekek száma csak kismértékben csökken, a bölcsődék kihasználtsága igen alacsony. (Ez utóbbit más tényezők is befolyásolják.)

Az érintett szakszervezetek kedélyét már jóideje borzolja az a megbízható forrásból származó hír, hogy a város központjában levő Wosinsky bölcsődét — mely eredetileg óvodának épült — a közeljövőben ismét óvodaként működtetik, azaz mint bölcsőde megszűnik. S mivel egyebek között mindennek megvitatását napirendjére tűzte csütörtöki ülésén a városi tanács, érthető volt az élénk érdeklődés az állampolgárok részéről is. Óvónők, bölcsődei gondozónők, anyukák és apukák vettek részt a testület ülésén, s szót kapván, véleményüket is elmondták.

Korábban úgy tűnt a dolog, mintha az óvodák és bölcsődék — valamint az egyikhez és a másikhoz tartozó körök — háborúja dúlna Tolna megye székhelyén. Az is igaz, hogy a kívülálló az érveket hallgatva, mindkét tábor igazát érezhette. Így érthető, hogy a tanács-testület sem volt könnyű helyzetben, ám döntéskényszerben igen. A döntést nem is odáta el, azon igyekezett, hogy a legjobb, leghumánusabb megoldást lelje meg, s amellettt voksoljon.

Íme néhány érv és ellenérv, ez esetben mellőzve a szigorú számok tömkelegét. A városban összesen 320 bölcsődés korú kisgyermeket tudnának elhelyezni a számukra szolgáló intézményekben, de a felmérések szerint körülbelül száznyolcvan kicsi beiratására lehet számítani. Az 1989-90-es tanévre, az 1500-ra csökkenő óvodai helyekre, 1700 körüli gyermek jelentkezése várható. Ezek alapján egyszerűnek tűnhet a dolog, s természetesnek vélhetnénk, hogy a pénzügyi ráfordítás nélküli bölcsődét csak úgy, „simán” átadják óvodának. A kisebbek szülei viszont, szintén érthető módon, ragaszkodnak gyermekük megszokott környezetéhez, azokhoz a gondozónőkhöz, akikhez az egy váltást már megért gyermek érzelmileg kötődik, akik eddig gondozták, vigyázták őket. És természetesen, a gondozónők is megszerették azokat a csöppségeket, akiket egész napra rájuk bízta. Az is világos, hogy a gondozónők nem szívesen mondanak le munkahelyükről, közösségükről. Ugyanakkor azt is be kell látni, hogy amennyiben óvodába nem tudnak felvenni gyerekeket, azok szülei anyagilag is hátrányos helyzetbe kerülnek, mert az óvodás gyermekkel otthonmaradó szülőnek már nem adható a GYES.

Végül — az igen elmélyült és érvelő vitát követve — úgy döntött a testület, hogy 1989. augusztus 31-ével megszünteti

a bölcsődét és óvodaként üzemelteti tovább. S mint elhangzott, e vitában senki nem lehet sem bölcsőde-, sem pedig óvodapárti, hanem egyszerűen gyermekpártinak kell lenniük.

Am egy szépséghibája azért volt az ülésnek. A bejelentésekben tárgyalt témák között három szerepelt egymás után, egy blokkban. A bölcsőde megszüntetése, az óvodáskorú gyermekek 1989-90. tanévi fogadása és a „Javaslat a Kaposvári Tanítóképző Főiskola Szekszárdi Kihelyezett Tagozata Gyakorló Óvodájához óvodai férőhelyek átadására”. Ez a szemét szűrő egység bizonyos következtetésekre inspirálta az embereket. Az egyik hozzászóló kérte a tanácstag-ságot, gondolják meg, hogy odaajándékozhat-e a város e jelenlegi helyzetben egy ilyen értékű ingatlant egy „rajta kívülálló szervezetnek”? Mert amennyiben a „bölcsőde-óvoda” a főiskoláé lesz, akkor „az Önök kezéből kivették a rendelkezési jogot, a várostól Önök elvették ezt az épületet”.

A tanács elnöke, Kovács János, a város érdekét féltő hozzászólásra úgy reagált, hogy az átadás csak bizonyos feltételekkel történhet, de nem most, hanem ha majd aktuálisává válik. „Máris javasolom, vegyüek úgy, hogy ez a dolog nem szerepel a napirenden, ez ma nem téma. Sok mindent tisztázni kellene ahhoz, hogy a tanítóképző újabb gyakorló-óvodához jusson.”

—v. horváth—

Kommentár nélkül...

Az MSZMP budapesti reformkörének állásfoglalása Grósz Károly főtájtár és egy meg nem nevezett munkatársának a The New York Times-ban 1989. május 15-én megjelent nyilatkozatával kapcsolatban

Thürmer Gyula, az MSZMP főtájtárának külpolitikai tanácsadója az alábbi nyilatkozat közzétételére kérte fel az Országos Saajtószolgálatot

1. Az MSZMP főtájtárának és meg nem nevezett munkatársának nyilatkozatát hangvételeiben és tartalmában egyaránt olyannak tartjuk, amely csak az ellenzék provokálását célozhatja.

A nyilatkozat hangneme öntelt, diktatórikus, tartalmát tekintve pedig megkérdőjelezi a demokratikus többpártrendszerre való békés átmenet eddig hangoztatott szándékának komolyságát.

2. Annak, hogy valamely párt meddig bírja a társadalom bizalmát, és hogy melyek a válság menedzselésére konstruktív programmal rendelkező politikai erők, nem főtájtári nyilatkozatból, hanem egy kellően előkészített demokratikus választás eredményéből kell kiderülnie.

3. A meg nem nevezett munkatárs lényegében a Breznyev-doktrínával érvelve utasítja el előre egy választás MSZMP-re nézve esetleg kedvezőtlen kimenetelét.

A Budapesti Reformkör a demokratikus szocializmus mellett kötelezte el magát, de elutasítja az olyan „szocializmust”, amelyet geopolitikai okokra hivatkozva rendelnek el.

4. Nem tűnik ki a nyilatkozatból, hogy a nyilatkozók kinek az álláspontját képviselik. Az a véleményünk, hogy ilyen súlyú kérdésekben a párt főtájtára csak a párttagság, vagy valamely választott testület álláspontját képviselheti. Ilyenről azonban nincs tudomásunk.

E kialakult helyzet után követelésünket pontosítjuk: az MSZMP KB 1989 novemberére hívja össze az MSZMP XIV. kongresszusát, kizárva egy puccszerű párttervezlet lehetőségét.

5. Meggyőződésünk, hogy az országgyűlési választásokat — az ellenzéki pártokkal egyeztetett időben, de legkorábban — 1990 tavaszára kell kitűzni.

1. Határozottan visszautasítom az „MSZMP Budapesti Reformköre” május 18-i állásfoglalásának rosszindulatú, izléstelen hangnemét.

Nehezen minősíthető demokratikusnak vagy etikusanak az a módszer, hogy a reformkör saját pártja főtájtára helyett bírálatával a sajtóhoz fordul. Amennyiben a reformkört valóban érdekli, hogy ténylegesen mi hangzott el Grósz Károly és Henry Kamm beszélgetésén, úgy annak teljes gyorsírói szövegét képviselőjük rendelkezésére bocsátjuk.

2. Egyetérték demokratikus választásokon kell dönteni arról, hogy a jövőben kik kormányoznak ebben az országban. Az MSZMP — és nemcsak a reformkörök — pontosan ezt szorgalmazza. Szeretném azonban felhívni az állásfoglalás szerzőinek figyelmét, hogy elvi különbség van az önteltség és a politikai magabiztosság között. Az interjú semmi mást nem állít, azt viszont igen, hogy az MSZMP győzni kíván a következő választásokon. Lehet, hogy egyesek ezt nem igénylik, de egy felelős politikai párt részéről ez természetes.

3. A „meg nem nevezett munkatárs” az újságírói gyakorlatban jelezheti több vélemény összegzését, de egyéb háttérinformációk forrását is.

Az MSZMP jóval a Budapesti Reformkör létrejötte előtt elkötelezte magát a demokratikus szocializmus mellett. Nem azért vállalta a szocializmust, mert azt bárki is elrendelte, hanem mert legjobban hite szerint ez a magyar nép érdekeit szolgálja. Ha egyébként elolvassák a Grósz Károly és Mihail Gorbacsov márciusi találkozójáról szóló tudósításokat, láthatják: ha más szavakkal is, de határozottan és végérvényesen elutasítottuk a „Breznyev doktrínát”.

4. A nyilatkozatból kiténik: Grósz Károly saját véleményét mondta el. Tapasztalataink szerint ezt a párttagság többsége is osztja.

A Központi Bizottság május 8-i ülésén a párttagság kezdeményezését is mérlegelve döntött a párttervezlet összehívásáról.

5. A választások időpontját az Országgyűlés tűzi ki. Az MSZMP ennek időpontjára javaslatot tehet és tesz is.

Egy hét a kül- és belpolitikában (Május 13-19.)

Szombat: Pekingben a diákok éhségsztrájkot kezdtek követelve, hogy tegyék lehetővé képviselőik találkozóját Mihail Gorbacsovval. — Gorbacsov látogatásának előkészítéséről tárgyalt Bonnban Eduard Sevardnadze szovjet külügyminiszter.

Vasárnap: Pekingben már mintegy 300 ezren tüntettek reformokat követelve. Pótválasztást tartottak a Szovjetunióban. Amerikai kormánykörökben elutasították Sevardnadze szovjet külügyminiszternek a harcászati rakétafegyverekkel kapcsolatos nyilatkozatát.

Argentínában Carlos Saul Menem peronista politikust választották elnöknek.

Hétfő: Pekingbe érkezett Mihail Gorbacsov. Megkezdtek a Mongóliában állomásozó szovjet alakulatok kivonását. Janez Drnovsek vezetésével megalakult Jugoszlávia új államelnöksége.

Sajtóértesülések szerint Románia a Varsói Szerződés fellépését kéri Magyarországal szemben. Kádár János életútját méltatta a Pravda. Grósz Károly interjút közölte a The New York Times. Varsóban tárgyalt Németh Miklós miniszterelnök. A szlovák kormány rendkívüli ülést tartott a vízlépcső építésének felfüggesztése miatt. A pozsonyi sajtó a bős—nagygyáros vízlépcső-rendszer teljes megépítését követelte. Pozsgay Imre államminiszter beszédet mondott az OSZP kongresszusán; a tanácskozáson felszólaló

Nagy Erzsébet meghívta az OSZP képviselőit apja ünnepélyes eltemetésére.

Kedd: Teng Hsziao-ping és Mihail Gorbacsov rendezettnek nyilvánította a szovjet—kínai állami és pártkapcsolatokat. Az európai vezetők támogatását kérték önálló sodási törekvéseikhez a balti szovjet köztársaságok népfrontmozgalmai. Puccskísérelt volt Etiópiában. Romániában, Hargita megyében 12 községet érintett eddig a falvak összevonása.

Szerda: Mihail Gorbacsov felajánlotta, hogy demilitarizálják a szovjet—kínai határt; a folytatódó tömegtüntetések miatt elmaradt a pekingi városnézés. Óvatosságot ajánlott a kelet-európai változásokkal kapcsolatban George Bush amerikai elnök. Milos Jakes és Nicolae Ceausescu Prágában tárgyalt. Pozsgay Imre Bécsben megbeszélést folytatott Franz Vranitzky kancellárral.

Csütörtök: Gorbacsov hazautazott Sanghajból. Kínában országsszerte tüntettek a reformokért. A bécsi Kurier értesülése szerint Budapesten találkozik Bush és Gorbacsov. Az éjszakai parlament elfogadta a gazdasági önállóságról szóló törvényt.

Péntek: A taktikai atomfegyverekről tárgyalt Washingtonban Stoltenberg nyugat-német védelmi miniszter. Csao Ce-jiang, a KKP KB főtájtára beszéde a tüntetőkhöz; Pekingben folytatódott a tömegmozgulás.

„Félig magyarnak tekintem magam”

Vendégünk: Ciprus elnöke

— Georgiosz Vaszillu, a Ciprusi Köztársaság elnöke magyarországi látogatása előtt nicosiai hivatalában interjút adott.

Arra a kérdésre, hogy a ciprusi gazdaság sikeres fejlődéséből adódhatnak-e más országok, például Magyarország számára is hasznosítható tapasztalatok, Vaszillu elnök így válaszolt:

„Igen. Elsősorban az, hogy egy kis ország — hiszen Magyarország is az — csak a világgazdaságon belül tud boldogulni. Másodsorban az, hogy nem az a fontos, milyen ügynevezett természeti kincsekkel rendelkezik, hanem az, hogyan hasznosítja a legfontosabb termé-

szeti kincset, az embert. A harmadik pedig az, hogy a gazdaságnak rugalmasnak kell lennie. Egy gazdaság, amelynek nincs alkalmazkodóképessége, nem tud megélni. Tehát a magyar vállalatoknak el kell érni ezt a színvonalat ahhoz, hogy képesek legyenek gyorsan válaszolni az európai piac igényeire. Ez csak egy jól működő piacgazdaságon keresztül biztosítható.”

Georgiosz Vaszillu elnöki tisztében az első szocialista országként Magyarországra látogat. Arra a kérdésre, hogy ez vajon véletlen-e, a következőket felelte: „Nem, természetesen egyáltalán nem véletlen. Én szerettem volna, hogy Magyarország legyen az első, azért, mert

én, hogy úgy mondjam, félig magyarnak tekintem magam. Azok az évek, amikor Magyarországon töltöttem, életemben egy nagyon fontos évtizedet jelentettek; az ötvenes évek — ami ugyanakkor a magyar történelemnek is egy nagyon fontos évtizede volt. Szóval, akkor szerzett élmények, benyomások alakították, formálták karakteremet. Ezt soha nem lehet elfelejteni. Nagy örömmel gondolok arra, hogy Magyarországra fogok menni.”

Georgiosz Vaszillu nagyon jó-nak nevezte a két ország politikai kapcsolatát, és kijelentette, hogy sok lehetőséget lát a gazdasági együttműködés bővítésére. Ezért is jön kíséretében népes gazdasági delegáció Budapestre.

Végezetül személyére vonatkozó kérdésre magyar nyelven adott interjújában Georgiosz Vaszillu a következőket válaszolta:

„Én sohasem választottam el élesen azt, hogy valaki gazdasági szakember vagy politikus. Mindig feladatomban gondolkodtam, és így a politikába való közvetlen bekapcsolódásomat is úgy tekintetem, mint kötelességet.

Ezért indultam a választáson, amelyen Ciprus népe a köztársaság elnökének választott. Számomra most az elsődleges feladat ennek a bizalomnak megfelelni, ennek a megválasztott feladatnak legjobb képességeim szerint eleget tenni.

Miért érkezett oldalajtón Mihail Gorbacsov?

Három év kellett három akadály elhárításához — mondotta a kínai—szovjet csúcs előkészítésére, a kapcsolatok rendezését már 1986-ban kilátásba helyező nevezetes vlagyivosztoki beszédére utalva Mihail Gorbacsov. Látogatása során számos szimbolikus mozzanatról, kézfogásról és jelképes értelmű bejelentésről számolhattak be a hírügynökségek. Nagy esemény volt a pártközi és államközi kapcsolatok rendezésének bejelentése, s a szovjet—kínai határ demilitarizálásának szándékáról szóló nyilatkozat, az igazszenzációt azonban inkább az jelentette, hogy a hatalmas tüntetések miatt a 30 év után először megtartott szovjet—

kínai csúcstalálkozón Mihail Gorbacsov nem járhatott el a pekingi „Tiltott Városba”. Sőt, a tárgyalásokhoz is csak oldalajtón keresztül érkezhettek, mert útját a Tienanmen téren elállta több tízezer fiatal, aki a kínai reformok bevezetését követelte.

Zárva maradt tehát szerdán a Tiltott Város nagy nevezetessége, a Legfelsőbb Összhang Kapuja, s teljes joggal írhatták hírügynökségek azt, hogy az egyébként történelmi csúcstalálkozót háttérbe szorították a százezres tüntetések. Ez természetesen főként a vendéglátókat állítja alig megoldható belpolitikai feladat elé, de a sorozatos tüntetések érthetően feszélyezték Mihail Gorbacsov-

vot is, aki aligha kívánta azt, hogy épp látogatása alatt következzen szovjet stílusú reformokat a kínai fiatalok. Ő egyébként azzal próbálta nyugtatni vendéglátóit, hogy a Szovjetunióban is van rengeteg „forrófejű fiatal”.

A diákok már a múlt héten követelték, hogy Gorbacsov látogasson el a pekingi egyetemre, s amikor ezt a hatóságok elutasították, éhségsztrájkba kezdtek. A pekingi vezetők számos kemény hangú nyilatkozattal igyekeztek letörni a tüntetéseket, s Li Peng miniszterelnök állítólag még azt is kijelentette, hogy kaotikusabb lesz a helyzet, mint a kulturális forradalom idején, ha nem ér véget a tiltakozás. A megmoz-

dulások azonban egyre csak folytatódtak. „A kormány nem fogja fel, hogy milyen erős a mozgalom” — mondta az egyik diákvezető oxigéncsővel az orrában, a kórházi ágyon. A kormányfő, valamint Csao Ce-jiang, a KKP KB főtájtára megállította a teljesen kiéhezett fiatalokat a kórházban, s ezt a kínai televízió is közvetítette. Mindketten türelemre intették a diákokat, de ez a békülékeny gesztus már hiábavaló volt, mivel pénteken újabb százezrek indultak tüntetni az utcákra. Kína a Gorbacsov látogatás közben szemlátomást választó úthoz érkezett, s hírügynökségek már Teng Hsziao-ping és Li Peng bukását sem zárják ki.

A rendőrviccek és a rendőrelles hangulat

Interjú dr. Adrián Zsigmond vezérőrnaggyal, a Tolna megyei rendőrfőkapitánnyal

— Nem a rendőrviccekből indulok ki, amikor fölteszem a következő kérdést, miszerint nem zavarja Önt és önöket a sok rossz hír, degradáló megjegyzés, ami nap-nap éri a rendőröket? Nekem több rendőrismerősöm van, és szent meggyőződésem, hogy a rendőrök szellemi színvonala, kulturáltsága csöppet sem tér el az átlagostól.

— Harmincöt éves rendőri szolgálatom alatt e tekintetben is elég sok tapasztalatot szerezttem. Az, hogy milyen a rendőrség társadalmi megítélése, az általános helyzetétől, az adott szerv konkrét helyzetétől, magatartásától, az intézkedések kulturáltságától, tagjainak viselkedésétől is függ. Jó lenne végre, ha a lakosság a betöltött helyén fogná fel a speciális állami szervet. A közrend, a közbiztonság igen fontos érték, mégpedig alapérték. Hogy mekkora? Ez akkor és ott derül ki, ahol a közrend, közbiztonság felborul. A lakosságnak éreznie kell, hogy milyen fontos számára, hogy nyugodt, jó közérzete legyen, s az egyéb gondok mellett attól ne kelljen tartania, hogy bármi történhet vele, ha kimegy az utcára, ahol leüthetik, kirabolhatják, megérszokolhatják...

A biztonság legalább akkora érték, mint az, hogy van-e az embereknek munkájuk, betevő falatjuk. Állítom, hogy a

normális és jó, sőt a nyugati összehasonlítást is kiálló közbiztonságunk természetes az embereknek. Mivel nem élük át a rossz közbiztonságot, ezért a rendőrök a lakosság szemében — a régi történelmi hagyományok szerint — munkakerülő, lézengők... Persze, akiknek az érdekét, vagy éppen személyét meg kellett már védenie a rendőrségnek, azok másként vélekednek.

— Az is a képbe tartozik, hogy az úgynevezett felsőbb szervek „hova teszik” a rendőrséget.

— Fontos kérdés. Ha az állampolgárok igénye az, hogy a velük szemben intézkedő rendőr a legmagasabban képzett, kvalifikált, életpaszttal rendelkező, kulturált ember legyen: akkor ennek meg kell teremteni a feltételeit! De a történelem során ez nem így alakult. Mert 1948-ban a munkás- és parasztyereket rögtön betették jogalkalmazóknak. Az iskolai végzettséget még 1960-ban is hat elemiben határozták meg. Vagy például még most is a hatályos feltétel a nyolc osztály elvégzése. Hát ez tragédia! Csa megemlítem, hogy például Finnországban a mi körzeti megbízotti státuszunkhoz hasonló beosztásokért ezer, főiskolát, vagy egyetemet végzett fiatal áll sorba. Nálunk pedig a körzeti megbízottak között egyet-

len főiskolát végzett sincs, és Tolna megyében nem régen ment nyugdíjba az utolsó hat elemít végzett rendőr.

— Én azt hallottam, hogy például Tolna megyében érettségihez kötik a felvételt.

— Ez így igaz, bár kötelezően nincs előírva az érettségi... A főkapitányság személyi állományában több, mint száz egyetemet és főiskolát végzett ember van, s jelenleg tizenkilencen tanulnak felsőoktatási tanintézetben... Meg kell állapítani, hogy a rendőrségkép alakulásához hozzájárulnak ezek az említett gondok, melyek a viccek számát is növelik.

— Zavarják a rendőrviccek?

— Nem. A szellemes viccek egyáltalán nem... És ide tartozik az is, hogy (tetszik, nem tetszik) miközben az állampolgárok és az intézmények normális életének működését biztosítjuk, az egy csomó emberrel szemben joghátrány alkalmazását jelenti. Kérem szépen... Ebben a megyében tavaly négyezer különböző bűncselekményt követtek el. Képzelve el, hogy a rendőrrel mi annak a rablónak — és családjának — a véleménye, akit cselekménye miatt büntető eljárás alá vontak, netán előzetes letartóztatásba tettek és bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják. Nyilván, ettől az

embertől nem azt várom el, hogy szeresse a rendőrséget, hanem azt, hogy az eljárás során jöjjön rá, hogy a rendőrség a hatályos törvényeknek megfelelően a köz érdekében lépett fel vele szemben. Határozottan, szakszerűen és pontosan...

— Miért van mégis, hogy az emberek általában félnek a rendőröktől. Mondjuk, egy mindig szabályosan közlekedő gépkocsivezető meglát a sarkon egy rendőrt, máris „görcsöl”.

— A rendőrnek a közlekedésben három nagyon fontos feladata van. Az első, hogy segítse a közúti közlekedésben résztvevőket. Például, ha a forgalomirányító lámpa elromlik, nyomban beáll és átveszi az irányítást.

— Hát, azért ez nem szokásuk. Ott állnak a sarkon, és lesik, hogy ki... hogyan...

— Biztos, hogy van ilyen is, de azt sem én, sem más parancsnokok nem tűrjük el... Folytatva a feladatokat: a második az, hogy ellenőrizzék a jogszabályok betartását; a harmadik pedig a megfelelő módszerekkel oda kell hatnia, hogy az állampolgárok tartsák be a szabályokat. Bizonyítani tudom, hogy az állampolgárok jogkövető kultúrája igen alacsony színvonalú. A rendőrök évente 50—70 ezer embert figyelmeztetnek, húszszert

helyszínbírságot, s mintegy tízezer embert jelentenek föl — csak Tolna megyében. — Ez nem mehet így sokáig! A balesetek 98 százalékát okozzák a szabályok be nem tartásával.

— És mi a helyzet az ittas vezetéssel?

— Tavaly hatszáz ember ellen folyt ittas vezetés miatt büntető eljárás. A balesetet okozóknak a 26 százaléka ittas.

— Nem szeretnék kellemtelenedni, de beszéljünk arról, hogy miért tusolhatják el némely „előkelőségek” felelőtlenségét, például azt, hogy ittasan vezettek?

— ÉN nem állítom azt, hogy egyes esetekben egyes eljáró beosztottaink nem tesznek kivételt, de ezt mi szigorúan üldözzük. Tudnék felsorolni közös ismerőseink közül olyan vezető beosztásúakat, akivel szemben ittas járművezetés vétsége miatt ugyanúgy jártunk el, mint bárki mással. Vontunk felelősségre megyei tanácsai osztályvezetőt, megyei pártbizottsági munkatársat, tévészélnököt, vállalatvezetőt, mi több, rendőrt is.

— Úgy látom, hogy napjainkban igen felerősödött a rendőrelles hangulat Magyarországon.

— Egészen röviden: a kialakult hangulat részben abból

táplálkozik, amit már fejtegettem: a lakosság igen jelentős része nem fogja föl, hogy a rendőr őt szolgálja. Egy másik részének érdeke, hogy a rendőrt lejárassa... És hát, sajnos, politikai indítékai is vannak e hangulatnak. Miért éppen napjainkban tetőzik ez az ellenérzés? Mert amikor a politikában, a gazdaságban nincs kiegyensúlyozottság, akkor kerülnek előtérbe a különböző szervekkel szembeni „hangzavarok”. Mindezzel együtt sem kerülöm meg azt a tényt, hogy mi magunk tüzzel-vassal irtjuk a szakszerűtlen, kulturálatlan rendőri intézkedéseket, és folyamatosan oktatjuk a rendőröket. Ennek ellenére is biztos vagyok benne, hogy húsz év múlva is hasonló gondokkal kell küzdeniük a rendőröknek, a parancsnokoknak.

— Gondolom, hogy e nehéz, megpróbáltatást jelentő munkájukban a tömegkommunikációs eszközök is segíthetnek, legalábbis a vonatkozásban, hogy hangolják a közvéleményt.

— Mindig is számítottunk az önök támogatására, amibe olykor a bírálókat is benne foglaltatunk. S ezt várjuk a most alakuló, induló lapoktól, például a karrier előtt álló Dátumtól is.

V. Horváth Mária

1989. május 20.

DÁTUM

3

Gondolatok Kapfinger András képriportjához

Hova vezet az út Sárpilisben?

A mai idők emberében egyre erősebben jelentkezik az a jogos igény, hogy a sajtóban valódi kérdések fogalmazódjanak meg, és ezekre a kérdésekre valódi válaszokat adjon a sajtó.

Az 1989. május 8-án, a Dátumban megjelent, Kapfinger András által készített, „Hova vezet az út Sárpilisben?” című, három fényképpel illusztrált képriport kapcsán szeretném közzétenni néhány gondolatomat. A három fénykép ugyanazt a személyt ábrázolja. Mi, sárpilisiak, még a nevét is tudjuk annak a személynek. Az említett fényképek közül a legkisebb egy portré, kaparyélen támaszkodva. A második egy felülnézeti egészalakos, a harmadik pedig a háttért is bemutató egészalakos. Mi sárpilisiak, még azt is tudjuk a bemutatott személyről, hogy vidám természetű, jó humorú és nagyon szorgalmas. Itt úgy mondanák, hogy „nagyon dógos”. Szorgalmára mi sem jellemző jobban, mint az a tény, hogy míg a Sárpilistől négy kilométerre lévő szőlőhegyen egy kis földjük volt, addig csak úgy „gyalogosan” járt ki a szőlőt megkapálni.

A képriportban szereplő néniről jókedv és derű, bizakodás és optimizmus sugárzik. En nagyon sikerresnek ítélem meg Kapfinger András képriportját. Az általa választott címre (Hova vezet az út Sárpilisben?) nem ad semmiféle határozott választ. A választadást magára az olvasóra bízta. Saját kifejező eszközével mégis véleményt alkot. A képriportot figyelemesen szemlélve, apró jelzésekből és szimbólumokból, megfogalmazhatjuk magunk számára a címben szereplő kérdést. Mint bárhol a világon, úgy Sárpilisben is az öregedés felé vezet az út. Az öregedés után pedig az elmuláshoz és elhatalosodáshoz (kapaválom, föld-szimbólum). Bevallom őszintén, hogy a tehéni-

tálló-szimbólumot nem tudtam azonosítani, de ettől elvonatkoztatva is ki merem jelteni, hogy sárpilisen nemcsak az elhagyott állatszállásokhoz vezet az út! Ut vezet a község házához, a mellette lévő szabadtéri színpadhoz. (Ahol Péter János mondott egykor beszédet, és ahol most térdig érő gaz és gyom, törmelékkel feltöltött dzsumbuj található.) Ut vezet még az italbólhoz, olajkúthoz, óvodához, öregek otthonához, a külsejében megújult templomhoz, a párt házhoz, a kidőlt falu temetőhöz. Ut vezet még ezen kívül minden házhoz.

Nem vezet út Sárpilisben — bár régebben vezetett — a tanácsli hivatalhoz, tsz-irodához, iskolához, bölcsődéhez, kultúrházhoz, mozihoz. Ezen helyekre azért nem vezet az út, mert nem is létezik. Tudjuk, hogy a jövőbe vezető út a múltból jön. Ezért engedjék meg, hogy egy pár dolog felsorolásával összehasonlítást tegyek a múlt és a jelen Sárpilise között. Tehát, a II. világháború előtt a falunak volt:

3 korcsmája	ma: 1 van
3 boltja	ma: 1 van
2 borbély	ma: egy van
2 cipésze (susztjerja)	ma: egy sincs
4 pusztája	ma: egy sincs
Kb. 1100 lakosa	ma: kb. 700

A falu lakosságának szolgálatában dolgozott még:

- 1 pék,
- 1 hentes,
- 1 bognár,
- 2 kovács — ma egyik sincs.

A falu közigazgatása alatt működött:

téglagyár, tejgyár (ahol vaját és túróát gyártottak jelentős mennyiségben), szilvaaszaló. Ma ezek egyike sem működik. A falu jelentős állatállománnyal rendelkezett. A marhagulya létszáma: 180—200 darab volt, (ma a faluban egyetlen fejőszarha sincs). Akkoriban tizenhét-tizenennyolc hl tejet gyű-

töttek be naponta 150—200 db sertést hajtott ki reggelente a kánász, ma egyet sem.

— Sárpilis, a 18—20—22-es aranykorona értékű földjével, az ország legjobb termelőterületei közé tartozott. A felszabadulás óta a pillsi tsz-t többször kényszeríttek átszervezni — gazdaságtalansága miatt, s ma a pillsi földeken a bátaszéki tsz az úr.

Kulturális élet is volt a háború előtt. 1935-ben 24 tagú férfikórus működött. A korcsmákban pártok és baráti körök működtek. Ugyanitt lépett fel időnként a „Levente Színtársulat Csoport”. A fonóban közös nótázás mellett folyt a munka. Minden évben megrendezték a hagyományos szüreti bált, melyen ott volt a falu apraja-nagyja. Minden év május utolsó vasárnapján került sor a megemlékezésre az első világháborús hősök emlékművének. Páratlan mennyiségű folklorisztikus anyag halmozódott fel ezekben az időkben.

Mind ez már a múlté. Az idősebb korosztály szép emlékei.

A felsoroltakból arra a megállapodásra jutottam, hogy a II. világháború előtt Sárpilis, egy közepesen fejlett, de mind gazdasági, mind kulturális téren a közepesen erősebben fejlődő község volt. 1989 május havában elmondható, hogy Sárpilis „igen elmaradott, hátrányos helyzetű kistelepülés” szintjéig „küzdötte fel” magát, ezalatt a negyven-egynéhány év alatt. Ha ezt a lendületes fejlődési folyamatát megtartja, úgy nagy a valószínűsége annak, hogy a következő negyven-egynéhány év múlva, már csak azokban az újságokban megjelent fotókból láthatjuk viszont, melyek közül hármát a DÁTUM is közölt.

Sárpilisben az út tehát „lefelé” vezet. Aki csak teheti, a városba költözik. A falut alapító családok leszármazottainak nagy része (a

többszáz éves jelenlét ellenére) már elköltözött. Ha valami, (vagy valakik), nem állítják meg ezt az elköltözködési hullámot, a falu el fog néptelenedni! Szerintem ez a falu külső segítségére szorul. Mindenekelőtt javára válna, ha újra önálló tanácsa és tsz-e lenne. Kíváncsún lenné az is, hogy a pillsi földek hasznát a pillsi népek, a falunak és a földeknek juttatnák vissza! Én úgy tudom, hogy a hátrányos helyzetű kistelepülések megsegítésére a kormány pénzalapot hozott létre. A falu vezetésének ezzel a lehetőséggel is élni kellene! Sok községben bedolgozó üzemet hoznak létre. Sárpilisben bőségesen lenne munkaerő egy ilyen üzemhez.

Sárpilisben tehát vezetnek (vezetnének) az utak. Nem is egy, de háromféle minőségben. Úgy mint földút, kövesút, gyalogút. (Mert a népdal szerint „márványkőből visz a gyalog út”) Persze, aki erre az utóbbi bizonytalan útra lép, az tévúton jár! Aki viszont most nem lép, azt az út sem vezet sehová. azt esetleg mások vezetik neki a falnak. Kit egyszer már nekivezettek a falnak, az jogosan mondhatja, hogy „minden út először a falnak (és csak ezután Rómába) vezet. Isten útjait kifürkészhetetlenek.

Mi tehát a válasz, a címben szereplő kérdésre? Én erre a kérdésre Gáspár Pál öregapám testamentumában találtam meg a választ, aki egy szép napon így szólt hozzám: „Meglásd, hogy tülem örökös a legtöbbet. Én is ezeket örökütem az apámtól. Rád hagyom hát a szászkapát, a vakborozdát, meg Budapesttől Mohácsig az országutát.” Sárpilisben tehát az út, ha így folytatódik, Budapesttől Mohácsig vezet. Legalábbis az én örökségemben.

Figler Csaba
Sárpilis

Benczúr festménnyel gyarapodott a Nemzeti Múzeum

Gróf Károlyi Gyula portréját ábrázoló festménnyel — Benczúr Gyula alkotásával — gyarapodott a Magyar Nemzeti Múzeum. A nagy értékű képet Szabó Lóránd, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum főigazgatója adja át Kovács Tibornak, a Nemzeti Múzeum főigazgató-helyettesének.

Irodalmi pódium Újvidéken

Az újvidéki színházban a nyolcvan éves Herceg János író szerda esti köszöntésével „Irodalmi pódium” címmel új, állandó műsor indult.

A színház kasszinpádán május 23-án „Pokolbeli víg napjaim” címmel beszélgetést rendeznek Faludy Györggyel. Ezt megelőzően a költő dedikálja könyvét. A következő napon a színház előcsarnokában megnyílik Kass János kiállítás a „Test és a lélek” című Faludy-kötethez készített illusztrációból, majd pedig Faludy György estet tartanak.

Ha egyszer egy üzlet beindul?

Mérhető-e a konvertibilis, leértékelt forinttal kultúránk egyik szellemi terméke, a könyv? Politikai életünk pluralizmusát jelzi-e az utcai könyvárusok összezsezkált állványaira, asztalkáira kiterített könyvek kínálata?

A kérdésekre talán az árusítók bevétele adhat választ. Az mindenesetre köztudott, hogy egy-két évvel ezelőtt szamizdatként terjesztett könyvek is megtalálhatók az utcai árusoknál, sőt, a könyvesboltokban is, persze, az egykori „tiltott gyümölcsből” hasznát remélő magas áron. Veszik, nem veszik, vagy csak belelapoznak a vásárlók, és a felemelt tej-, meg húsárra gondolva visszateszik? — ez is kérdés. Megint csak az elárúsítók tapasztalatai adhatnak választ. Az viszont tény, hogy az elmúlt évszázad számtalan politikai változása következtében, évtizedek után először, az idei tavaszon nézegethetjük (vásárolhatjuk?) a könyvek „sokszínű virágát”.

Az egyik magyar közmondás szerint minden csoda három napig tart. Remélhető, hogy ez a csoda nem. Magától értetődő, hogy végre megtudjuk, mi is volt valójában a Rajk-per, a Nagy Imre és társainak kivégzése körüli történelmi tény, mit is írt Orwell „1984” című, véstjósóan igaz munkájában a sztálini torzult rendszerről, milyen a „Glasznoszt Tiszakécskén”, van-e magyar koronás címer jogos használatának történelmi „aranyfedezete”?

Villog, repdes a szem, a lélek, ebben a tavaszi újjászületésben. Csak hogy a földből kibúvó virágok mellett a gaz is megterem, s a jó gazda dolga, hogy e gazt irtsa. Annál is inkább, mert a szemét vonza a szemetet, és nemcsak az utcán eldobált cigarettás-dobozok, papírsebkezők szennyezhetik közvetlen környezetünket.

Sajnos, létezik szellemi szennyeződés is. Vajon az egykor tiltott könyvek mellett milyen erkölcsi mércével képes válogatni az, aki jószívről a bőség zavarában (és vékony pénztárcával) próbál eligazodni az elmúlt évtizedek

hiányos politikai és erkölcsi kultúrájában? Erkölcsi fogalmak pedig nem utalhatók a büntetőtörténelemkönyvre.

A virágzó könyvkiadást is vitathatatlanul értékét veszítheti, hiszen nem lehet csodálkozni, ha valaki már nem kíváncsi Sztálin, Rákosi vagy Hruscsov viselt dolgaira. Annál inkább a tenyérjósásra, népszerű színészekkel, ismert emberekkel készült csevegésekre, hátha megtud belőle valamit a „nagy” életről. Ha pedig ízlése úgy kívánja, szeretkezési figurákból összeállított fényképgyűjteményt is vehet, a külföldi és egyes hazai szerzők által sorozatban gyártott (írt?) scifik és rémhistóriák kiagyalt kultúr-makonya mellett. Legfeljebb nem veszi meg, mondjuk, Cseh Gusztáv képiró erdélyi városok jeles épületeit megörökítő könyvét, vagy a lelkibeteg kutyákról szóló „hézagpótló” művet csak úgy, mint Lengyel József — végre kötetbe szerkesztett — politikai és írói véleményét.

Egylőre a termelési érték — emberi érték ellentétét érzékelhető a könyvpiacra is, akárcsak kultúránk egyéb területein. Nem valami elit réteg exkluzív erkölcséről van szó, de más megérteni, hogy egyesek *csak* üzletet, pénzt látnak a vásárlók izlésficamában (és ezt PJT-kel, kisszövetkezeti vállalkozásokkal kihasználják a könyvkiadási dömping adta lehetőségekkel élve és más dolog ezzel nem egyet érteni. Megértés és egyetértés igencsak távol esik egymástól. Több jó példa is ezt igazolja: néhány kisszövetkezet eddig megjelent könyvei valódi szellemi érdeklődésre tarthatnak igényt, mondjuk például a legutóbb megjelent Dániken: *Istenek ivadékai vagyunk* című munka.

Az apró, színvonalas termékek-értékek csermelyeiből töltődik fel a könyvpiac folyója — némi képzavarral élve így mondhatjuk. Reméljük, ezt a folyót nem fogják egyhamar szellemi (fizikai?) betongyűrűkbe bilincselni.

Gyórfy László

Egyesület a kisebbségek védelmében

Raoul Wallenberg neve a második világháború után évtizedekre feledésbe merült, és csupán néhány hónapja állítottunk méltó emléket a svéd diplomatának, aki 1944-ben több ezer zsidót mentett meg a deportálástól, a biztos haláltól. Nem véletlen, hogy az az egyesület, mely a kisebbségek, a legalapvetőbb emberi jogok védelmében jött létre, az ő nevét vette fel.

Enyedi Zsolt, az egyesület ügyvivője, elmondta, hogy a társaság megalakítását a Dialógus békecsoporthoz volt tagjai kezdeményezték. Ellensúlyozni kívánták az egyre erősödő előítéleteket, melyek bizonyos kisebbségek ellen irányulnak. Figyelembe vették továbbá azokat az előrejelzéseket, melyek az előítéletek további fokozódását jósolták. Hozzávetőleg, hogy egyre gyakoribbak a rasszista megnyilvánulások, melyek a liberalizálódási folyamatban erősödni fognak. Az erőszakmentességet, toleranciát követelő ideológiával tehát ha megszüntetni nem is, de legalább egyensúlyban kívánják tartani az ellentéteket. Az egyesület célja, hogy egyedi, aktuális esetben is fellépjen a megkülönböztető diszkrimináció ellen. Emellett be akar töltöni egyfajta kulturális funkciót, ami előadások, vitafórumok rendezését, kiadványok támogatását jelentené. Ezt a tevékenységet azért tart-

ják fontosnak, mert igen hiányos a különböző kisebbségekről alkotott kép, pontatlannok a róluk beszerzett információk.

Az egyesület főleg három a kisebbség — a cigányok, a zsidók, az erdélyi menekültek — problémáival foglalkozik, de a tagságon belül is vita folyik arról, hogy más, hátrányos megkülönböztetett csoportok (pl.: homoszexuálisok) érdekvédelmét is elvállalják. Enyedi Zsolt véleménye szerint a faji megkülönböztetés, az ellentétek „agyonhallgatása” nem

megoldás, ezekről nyíltan beszélni kell, ugyanakkor a kisebbségi csoportoknak szükségük van védelemre. Az egyesület taglétszáma jelenleg 300 fő, de sok lényegi kérdésben köztük sincs egyetértés. A munkát azonban mégsem ez, hanem leginkább anyagi gondok hátráltatják. A társaság a tagdíjakon kívül adományokra támaszkodhat, de tervezik egy olyan független alapítvány létrehozását, amelyből ösztöndíjakat finanszíroznának.

Mátay Mónika

...majd törés után...

Sokmindent lehet törni, a pálcát is, a csokoládét is. Néha még a kukoricát is. Onnan jutott eszembe, hogy a kisgazdaságokból egyre inkább hallatszik a panasz: gyalázatos a szemesterményekből az ellátás. Ninesen búza, árpa, zabról nem is lehet hallani. A kukorica? Még egy nagyobb létszámú egércsalád is éhen veszne egynémelyik takarmányboltban.

Persze, van kivétel. Néhány áfész, kisszövetkezet, meg a gabonapar jobb boltja kap egy-egy tonna terményt. Most nyílt városunkban, az Ebes-pusztá egy elhagyott házában egy kifogástalanul ellátott terménybolt.

Annál is inkább szembetűnő ez, mert a város többi boltja üres. Tájékoztató van, persze, nem szövívői szinten, csak a boltos úr továbbíthatja a „főnökség” utasítását: — „Mondják meg az embereknek, hogy majd törés, azaz kukoricatörés után lesz portéka”. De kérdem, addig mit adjanak a népek a jószágnak enni, vagy őket is úgy törje a nyavalya, amint kívánják azoknak, akik az ellátást nem tudják jól megszervezni?

—Pj—

Felelős tisztségben?

Ha Kis Pétert megteszik öt ember főnökének, akkor méltán figyelmeztetik: felelős tisztséget kap. Ha Nagy Pálra a közvagyonból százezer forintot bíznak, ő is tudatában lehet a felelősségének. Az ilyen jellegű felelősség nyilvánvalóan megnövekszik akkor, ha a besztottak száma vagy a szóbanforgó közvagyon nagyobb. És ha Kis vagy Nagy fizetés-emelést igényel, jogosan mondja, hogy a nagyobb felelősséggel nagyobb fizetésnek is kell járnia.

Ugy látszik azonban, a hatáskörök bővülésével a felelősség csak bizonyos határig tart lépést. Ha már sokmillióst vagyont vagy éppen egy országot bíznak valakire, akkor talán már el is lehet tekinteni a felelősségtől?

Persze jól tudom, hogy különbséget kell tenni a büntetőjogi és a politikai felelősség között, és ha — mondjuk — egy nagyvállalat vezetője vagy egy miniszter nem lopott, nem sikasztott, mindössze csak rosszul vezette a gyárait vagy a szakterületét, akkor büntetőjogi felelősségrevonásnak nincs helye. Viszont abba sem lehet belemenni, hogy az illető még évekig próbálkozzék eleget tenni egy olyan feladattal, amire már alkalmatlannak bizonyult. Elfogadhatatlan, hogy bukott gazdasági vezetők vagy miniszterek alá újabb és újabb kipárnázott székkeletoljanak, elébük újabb és újabb íróasztalt állítsanak. Aki a lovat nem tudta megülni, szálljon le róla. Főleg a magasról.

Ugyancsak érvényesíteni kell a felelősség elvét azok esetében, akik szereztek ugyan ér-

demeket a rájuk bízott posztion, csak hogy nem a társadalom, hanem azon párt előtt, melynek hibás, káros politikáját szolgálták. A bukott politika megvalósítói személyes felelősséget viselnek akkor is, ha nem ők maguk (vagy legalábbis nem egymaguk) dolgozták ki azt a politikát.

Nem érthetünk tehát egyet Grósz Károllyal, aki május elsején kijelentette, hogy nem személyes felelősöket keresünk a múlt hibáért, hanem intézményes garanciákat akarunk a hibák megismétlődése ellen. Nos, amennyire szükség van intézményes biztosítékokra is, annyira kétségtelen, hogy a hibák nem úgy maguktól ismétlődnek, hanem valakik ismétlik, vagy szeretnék megismételni őket.

A Jurta Színházban május 3-án a Szabad Demokraták Szövetsége rendezésében a vallásszabadságról és az egyházpolitikáról lezajlott vita egyes résztvevői teljesen indokoltan figyelmeztették a kormányzatot: gondjuk lesz rá, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal vezetői, akik oly bokros érdemeket szereztek a vallásszabadság megnyirbálása körül, hivataluk mihamarább remélhető megszüntével fel ne bukthassanak a közművelődés, közoktatás irányításának magas tisztségében. Tökéletesen jogos az olyan követelés is, hogy például ne tölthessen be tovább vezető köztisztviselő az a Korom Mihály, aki előbb a forradalmat követő megtorlásban, majd az igazságszolgáltatásban a párt gyeplőn mozgatójátában játszott kimagasló szerepet.

Grósz Károly álláspontjával szemben igenis meg kell keresnünk a személyi felelősöket. Ez a közérkölcselemi követelménye. Hiteles sincs az olyan politikának, legyen bármennyire új és tisztességes, amelyet egy bukott politika lejárta emberei próbálnának megvalósítani.

Nagyon egyetérttek a Magyar Függetlenségi Pártnak a kezdeményezésével, hogy nemzeti megbékélési és elszámoltatási bizottság vizsgálja felül a hatalom politikai támaszát képező szervezetek vagyoni viszonyait és vezetőik felelősségét. A nemzetnek joga van megtudni, kik miatt jutottunk a mai állapotok közé.

Magam is fontosnak tartom, hogy a nemzeti megbékélés az elszámoltatással együtt kell, hogy járjon. Nem kívánunk bosszorkányüldözést, lenyakázásokat és vérbíróságokat. Azt hiszem, egyet lehet érteni a Szabad Demokraták Szövetségének azzal a programjában is kimondott elgondolásával, hogy a független politikai szervezeteknek vállalniuk kell; választási győzelmük esetén sem kezdeményezik és nem támogatják, hogy eddigi politikai tevékenységért, döntéseikért bárkit jogilag felelősségrevonjanak. A törvénytelenségek elkövetőire a köztörvényes büncselekmények elvülési szabályai legyenek irányadóak.

Más dolog azonban a bírói felelősségrevonás és más valamely politikai szervezet vagy vezető személyes felelősségének a megállapítása. Ehhez az utóbbihoz — Grósz Károly véleményével és szándékával ellentétben — ragaszkodnunk kell.

G.Gy.

Áldozók

Fotó: czakó

Kik szereznek lépéselőnyt?

Tapolca-Rákóczi FC. Ha nem gyűjt legalább két pontot a kiesés réméről fenyegetett hazai csapat, akkor a bentmaradási esélyei minálásra csökkennek. A rutinosabb kaposváriaknak ennire nem fontosak a pontok, de ahhoz mégis csak kellene, hogy a hátralevő három fordulót stabil középcsapatként várják. Típpünk: x

Szekszárd — Oroszlány. Az Oroszlány el akarja csipni az osztályozót jelentő második helyet, a hazaiak pedig azt akarják elkerülni, hogy a bajnoki hajrában túl melegüljenek. Jó mérkőzésre van kilátás, a győzelem érdekében mindkét csapatnak kockáztatnia kell. Típpünk: x

Mohács — Csurgó. Adi (Slófok) és Sipos (Videoton) leigazolása után a hazaiaknak nem okozhat különösebb gondot a sereghajtó legyőzése, amivel a lelkes somogyiak sorsa megpecsételődhet. Típpünk: 1

Nagykanizsa — Keszthely. A múltban nagyon sokszor, itt is, ott is, döntetlent hozott a két zalai csapat találkozója, ami — mint utólag kiderült — nem is alaptalanul, kételyeket ébresztett a szurkolókban. Ma már más szelek fújnak: az NB I-et megcélzó kanizsaiak jobb játékosanyaga döntő tényező. Típpünk: 1

Dorog — Komló. A bányászta-lálkozón a vendégek esélyesebbek, de ahhoz, hogy ezt valóra váltsák, a helyzetkihasználásban javulniuk kell. Típpünk: x 2.

A Nyugati csoport további mérkőzései. III. Ker. TTVE — Sopron, Volán — Csepel, ESMTK — BVSC. (Valamennyi mérkőzés 17 órakor kezdődik.)

NB II. Nyugati csoport

1. Nagykanizsa	26	15	4	1	6	48-28	54
2. Csepel	26	16	2	2	6	46-26	54
3. Oroszlány	26	11	8	3	4	30-25	52
4. Komló	26	10	8	3	5	34-23	49
5. BVSC	26	11	4	5	6	30-27	46
6. Bp. Volán	26	11	3	1	11	36-32	40
7. Keszthely	26	9	6	1	10	22-21	40
8. Mohács	26	9	1	8	8	29-28	37
9. Rákóczi FC	26	9	2	4	11	31-25	35
10. Dorog	26	7	3	8	8	32-36	35
11. Sopron	26	7	6	2	11	30-38	35
12. Szekszárd	26	8	3	3	12	26-37	33
13. ESMTK	26	6	3	5	12	33-43	29
14. III. ker. TTVE	26	7	3	2	14	23-37	29
15. Tapolca	26	6	2	6	12	24-31	28
16. Csurgó	26	7	1	5	13	26-43	28

Az NB III. Dráva csoportjának műsora: szombat: DVMSE — Boglárielle, Nagykanizsa — Szigetvár. Vasárnap: Bóly — MAV NTE, Mázsa-szászvár — Táncsics, Paks SE — D. Vasas, Siklós — Sellye, Bonyhád — Atomerőmű SE. (Valamennyi mérkőzés 17 órakor kezdődik.)

Sportműsor

Szombat

Labdarúgó NB I: Veszprém — Pécs, Ú Dózsa — Haladás, Siófok — Békéscsaba, FTC — Tatabánya, Vidoton — Zalaegerszeg (valamennyi 19 órakor)

Kosárlabda MNK Férfiak, a nyolc közé jutásért: MAFC — Baja, Kecskemét — Tungsram, MALÉV SE — Szolnoki Olajbányász (valamennyi 17 órakor)

Kerékpár. Videoton Kupa, Székesfehérvár. Egyenkénti indításos verseny. Kezds: 9 órakor.

Vasárnap

Labdarúgó NB I: Dunaújváros — Bp.Honvéd, Vác — MTK-VM (mindkettő 17 órakor). Vasas — Rába ETO (19 órakor).

Kerékpár. Vidoton Kupa, Székesfehérvár (mezőnyverseny). Kezds: 9 órakor.

A Kapos Voltán SE igazában örökölt egy férfi röplabda csapatot. Annak idején a Kaposvári Dózsa SE vezetői javasolták a közlekedéseknek, hogy a lila-fehérek NB II-es férfi röplabda csapatát együtt vigyék. Így jött létre a K. Volán-Dózsa együttese. Ez a „vegyesházasság” azonban csak rövid ideig maradt érvényben. A kezdeményező dózsások minden erőfeszítéssel, de leginkább az ökölvívó szakosztályra igyekeztek összpontosítani, felbontották a frigyet. Lemondtak a röplabda szakosztályról és a csapatról.

Dr. De Sorgó Tibor a Kapos Volán igazgatója, aki szinte sohasem hiányzott a lelátóról, ha a röplabdás fiúk otthon játszottak, közölte az egyesület vezetőivel, s a csapat tagjaival is, hogy a Kapos Volán egyedül is vállalja a csapatot, sőt javasolta, hogy az együttes szakvezetői dolgozzanak ki tervet az előrelépésre. Ezért is vezérelhetette Laszczik Iván edző az NB I-be a kaposvári gardát. Következhetett tehát az NB I. „B” csoport...

A Kapos Volánál évés közben is megjött az étvágy. A szakosztály vezetése, Tárnak Lászlóval az élen, olyan tervet készített, amely már a lepergett bajnokság félidejében is elérhető közelségbe hozta a ki-tűzött célt. Ez pedig az volt, hogy a férfi csapat küzdje fel magát a legjobbak közé, az „A” csoportba. A szakosztályelnök az edzővel egyetemben állította és tudta, hogy a Dózsától átvett csapat nem rossz. — Fejlődőképes a gárda, vallották a szakvezetők, de megállapították azt is, hogy a feljebbjutáshoz egy kimondottan jó feladóra lenne szükség. Legjobb megoldásnak az tűnt, hogy ha az egyesület él a lehetőséggel, s két csehszlovákiai „vendégmunkást” igazol. Így került Dr. Pridál és Cifra a kaposvári csapathoz. Manapság már minden kaposvári röplabdabarád állítja, hogy a Kapos Volán vezetői jól számoltak Pridálékkal. Maga Laszczik edző is erősíti, hogy csapata játéka nem csupán színesebb lett, hanem pontosabb, s precízebb is. Az új fiúk zökkenő nélkül épültek be, s az együttes egységesebb mint bármikor volt. Korábban úgy mondták a sportág hívei, hogy a közlekedések csapata verseny-, de nem nyerőképes. A két új ember csatasorba állásával ez a helyzet — úgy tűnik — megváltozott. Nemcsak a hazai pályán remekelt az együttes, hanem idegenben is sorra hozta a formáját. Az egyetlen vereség egy ötjátzmás mérkő-

zésen következett be. A siker titka, hogy gördülékenyebbé vált a támadások előkészítése, s nagyot javult a sáncmunka. Pridál doktor személyében megoldódott a feladó kérdése. A kaposvári edző szerint, jelen pillanatban hazánkban, ezt a szerepkört aligha tudja jobban ellátni bárki, mint Pridál. Persze, a Volán sikere nem csupán a két új játékos érdeme, hisz rajtuk kívül további 10 Volános fiú alkotta esetenként az együttest. Laszczik edzőt dicséri, hogy — az eredményeséget szem előtt tartva — menetközben beépítette a csapatba a sajátnevelésű, fiatal Kántort, akit Kaposban nagy ígéretnek tartanak. Kántor ütőerejére — ez bebizonyosodott — a bajnokságban, bizony, nagy szükség volt, s lesz a jövőben is. A csapatkapitány, Horváth Péter, Erdei, Szabó, Karagity, Schmidt, Stefik, Bizás, Vidák és Károly egyaránt részese volt a sikernek. Mindahányukra, természetesen, a magasabb osztályban is bízton építhet a szakosztály. S az edző is, akinek a személyénél egy pillanatra feltétlenül érdemes elidőzni.

Laszczik Iván aktív sportoló korában a K. Dózsa egyik kitűnősége volt, az akkori NB II-es csapatban. Később szakvezetőként is bizonyította, hogy nem csupán szereti a sportot, hanem ért is hozzá. Nem ragadt le a „hőskori” röplabdánál, hanem mindenkor lépést tartott a sportág fejlődésével. Szaktudását érvényesíteni tudja a csapat stílusának kialakításában, de legalább ennyire fontos, hogy szakmailag, s emberileg szót tud érteni játékosaival. Noha egy rövid időre átváltott, s az NB I-es K. Vasas Izzó női csapatánál dolgozott, mégsem vándorodott, hosszú távon is lehet vele számolni. Szerinte Kaposváron hagyományai vannak a röplabdának, s nem csupán a nőknél volt arra lehetőség, hogy valaki (például Kutas Zita, aki ma a K. Tunggram NB I-es női csapatának szakvezetője) a magyar válogatott csapat egyik meghatározó játékosa legyen. Nagyon időszerű, hogy Kántor, vagy mások is magukra akarják öltetni a címeres mezt. Úgy mint korábban Farkas Miska, akinek a nevét ma már sokan tán el is felejtették Kaposváron. A jelekből ítélve a Kapos Volánál az újabb elképzelés, hogy a férfi csapat szilárdítsa meg helyét az élvonalban is, — úgy fest — nem csupán ábrándnak tűnik. Kovács Sándor

DÁTUM

Milan Kundera:

BÚCSÚKERINGŐ

9.

Abból, hogy Klíma már ma este, a születésnapja előestéjén virágot hozott, még egyáltalán nem következett volna, hogy másnap nem lesz itthon. De Kamila lelke örökre éber, örökre féltékeny, figyelő csápjai jóelőre ki tudták tapogatni férje minden gondosan titkolt szándékait. Klímát minden egyes alkalommal újra meg újra eltöltötte a reménytelenség érzése, amikor megérezte a rémes csápok, melyek figyelték, leleplezték, lemeztelenítették. Gyűlölte őket, és meg volt győződve arról, hogy ha valami egyáltalán veszélyezteti a házasságát, akkor ezek a csápok azok. Mindig biztos volt abban (és így tiszta lelkiismerettel, sőt, harciasan utasította el magában az asszony vádjait), hogy ha be is csapja a feleségét, csak azért teszi, mert kímélni akarja, megóvni az izgalmától, és meg volt győződve arról, hogy a felesége bizalmatlanságával maga okozza saját kínjait.

Az asszony arcába pillantott, a szemébe, és gyanakvást, szomorúságot, rosszkedvet olvasott ki belőle. Legszívesebben földhöz vágta volna a virágcsokrot, de erőt vett magán. Tudta, hogy az elkövetkező napokban sokkal nehezebb helyzetekben is uralkodnia kell majd az indulatain.

— Ugye, nem baj, hogy egy kicsit korábban kapod meg a virágaidat? — kérdezte. Felesége megérezte az ingerültséget a hangjában. Nemet intett, és kiment, hogy vizet engedjen a vázába.

— Ez az istenverte szocializmus — mondta Klíma.

— Ezt hogy érted?

— Az idegeimre megy. Elvárják az embertől, hogy ingyen koncertezzek. Hol az imperializmus elleni harc érdekében, hol azért, mert a forradalom évfordulója van, hol azért, mert valami nagykutya születésnapja. Ha nem akarom, hogy szélnek cresszék a zenekart, mindenbe bele kell egyeznem. Fogalmad sincs, ma is hogy felidegesítették.

— Hogyhogy? — kérdezte minden érdeklődés nélkül az asszony.

— Beállított a próbára valami nő a tanácsot: elkezdett leckézteni bennünket, hogy mit játszhatunk, mit nem, és végül beugratott minket, hogy elvállaljunk egy ingyenes hangversenyt az ifjúsági szervezet javára. De a legrosszabb az, hogy holnap az egész napot valami hülye konferencián kell eltöltenem, ahol arról fognak papolni, mi a zene szerepe a szocializmus építésénél előmozdításában. Az egész holnapi napom az ördög! És ráadásul éppen a te születésnapod!

— Talán csak nem fognak éjfélig ott tartani?

— Azt talán csak nem. De képzelj el, milyen hangulatban fogok hazajönni. Ezért akartam legalább ma este néhány békés órát veled tölteni — mondta, és megfogta a felesége kezét.

— Drága vagy — mondta Kamila, és Klíma a hangszínéből megértette, hogy egyetlen szót sem hisz el abból, amit a másnapi konferenciáról mondott. Az asszony nem mert ugyan nyitlan a tudtára adni, hogy nem hisz neki, mert tisztában volt vele, hogy a gyanakvása örjögő dühre ingerli a férjét. Klíma pedig már régen nem hitt a feleségének, ha az úgy tett, mintha megbízna benne. Akár igazat mondott, akár hazudott, mindig arra gyanakodott, hogy a felesége gyanakszik. De nem volt más választása, tovább kellett beszélnie, mintha hinne abban, hogy hisznek neki, az asszony pedig (szomorú és elrevedő arccal) kérdéseket tett fel a másnapi konferenciáról, hogy bizonyítsa, nem kételkedik annak létezésében.

Aztán kiment a konyhába vacsorát készíteni. Amikor Klíma megkóstolta az ételt, túlságosan sósnak találta. Kamila szeretett főzni és nagyszerűen értett is hozzá (az élet nem kényeztetette el és nem szoktatta le a házimunkáról), és Klíma tudta, hogy ha most elsózta az ételt, az csak azért történt, mert az asszony szenved. Úgy érezte, mintha minden falatban az ő könnyeit ízlelné, és a saját bűnét nyelné. Tudta, hogy Kamila pokolian szenved a féltékenységtől, tudta, hogy éjjel megint nem tud majd aludni, szeretne volna megsimogatni, csókolgatni, becézgetni, de tudta, hogy semmi értelme: az asszony csápjai a gyengédséget nem érzékelnek, csak a rossz lelkiismeretét.

Végre elindultak a moziba. Klíma valamiféle biztatásra talált a főhősben, aki a vásznon elragadó magabiztossággal vágta ki magát a legördögibb csapdákból is. Önmagát képzelte a helyébe, és már-már meggyőzte magát arról, semmisség lesz Ruzenát rábeszélni az abortuszra, hogy egy ilyen szerencsés csillagzat alatt született, hódító modorú fickó számára, mint ő, az ilyesmik gyerekként.

Később, amikor ott feküdtek egymás mellett a széles ágyban, Klíma lopva figyelte az asszonyt. A hátán feküdt, fejét becsülygésztette a párnába, állát kissé felemelte, és tekintetét a mennyezetre szegte. Ő pedig az asszony megfeszülő testében (mely mindig egy feszes húrra emlékeztette, egyszer mondta is neki, „egy hegedű lelke” lakik a testében) hirtelen, egyetlen pillanat alatt meglátta Kamila létének lényegét. Igen, időnként megésett vele (csodálatos pillanatok voltak), hogy hirtelen, az asszony valamelyik mozdulatában vagy gesztusában meglátta testének és lelkének egész történetét. A teljes tisztánlátás és az abszolút teljes meghatottság pillanatai voltak ezek; hiszen ez a nő szerette őt, amikor még senki sem, hajlandó volt érte mindent feláldozni, a lelkébe látott, megértette minden gondolatát, úgy hogy beszélhetett vele Armstrongról meg Sztravinszkijről, semmisségekről és komoly problémákról, minden ember közül ő volt a legközelebb hozzá... Elképzelte, hogy ez az édes test és ez az édes arc nincs többé, és úgy érezte, egyetlen nappal sem élne túl. Tudta, hogy képes ezt az asszonyt az utolsó leheletéig védeni, és képes érte odaadni az életét is.

De a torokszorító szerelem érzése csak egy erőltet villanás volt, a következő pillanatban lelkét ismét teljesen kitöltötte a szo-

rongás és a félelem. Ott feküdt mellette, tudta, hogy végtelenül szereti, de lélekben nem volt jelen. Úgy simogatta az arcát, mint ha sokszáz mérföldes távolságból, a végtelenből simogatná.

A MÁSODIK NAP

1.

Reggel kilenc óra lehetett, amikor a fürdőhely szélén, a parkolóban megállt egy elegáns kocsi (a fürdő területére tilos volt autótval behajtani) és Klíma szállt ki belőle.

A fürdő legnagyobb sugárútjának közepén füves térség húzódtott, ritkás fákkal, zöld gyepel, homokos sétautakkal és tarka padokkal. A széles sugárút két oldalán fürdőépületek álltak, közöttük a Marx-ház is. Itt lakott Ruzena nővér, egy apró szobában — itt töltötte a trombitás azt a két sorsdöntő éjszakai órát. A Marx-házzal szemben, a sugárút túloldalán állt a fürdő legszébb, századeleji szecessziós stílusban megalkotott épülete, falát stukkódíszítés borította, a bejárat fölött hatalmas mozaik díszelgett. Az egész fürdőben egyedül ennek az épületnek hagyták meg az eredeti nevét: Richmond-háznak hívták.

— Itt lakik még Bartleff úr? — kérdezte Klíma a portást, és mikor igenlő választ kapott, a vörös szőnyegen fölszaladt az első emeletre és bekopogott az ajtón.

Bartleff fölemelkedett, hogy üdvözölje — még pizsamában volt. Klíma kissé zavartan mentegetőzött, amiért így, bejelentés nélkül tört rá, de Bartleff félbeszakította:

— Ne szabadkozzék, barátom! Elképzelni sem tudnék nagyobb örömet, mint azt, hogy önt itt látom ezen a reggeli órán.

Megrázta Klíma kezét.

— Ebben az országban — folytatta — az emberek nem tudják értékelni a reggeleket. Erőszakkal ébrednek, ébresztőóra hangjára, amely úgy vágja ketté az álmukat, mint a fejszecsapás, és azon nyomban belevetik magukat az örömtelen lótas-futásba. Hát mondja, miféle nap lesz az, amelyik ilyen rosszszíű és erőszakos módon indul! Mi játszódik le azoknak az embereknek a lelkében, akiket minden reggel egy kisebbfajta sokk riaszt vissza az életbe! Napról napra jobban hozzászoknak az erőszakhoz, és jobban elszoknak az örömtől. Higgye el nekem, hogy az emberek természetéről a reggeleik határoznak!

Bartleff átkarolta Klíma vállát, leültette őt a karosszékre, és tovább beszélt.

— Én pedig oly nagyon szeretem ezeket a télen, korai órákat, melyeken — mint egy gyönyörű szobrokkal szegélyezett hídon — lassan megyek át az éjszakából a nappalba, az álomból az ébrenlétbe. És ha tudná, mennyire vágyódom ezekben az órákban valamilyen csodára! Valami apró csodára, egy váratlan találkozásra, mely meggyőz róla, hogy az éjszaka meg a nappal kalandjai között nincs szakadék.

Köszöntjük

BERNÁT

nevű kedves olvasóinkat

Germán eredetű név, jelentése: erős, mint a medve. Védőszentje Bernát (Bernhard), a „mézajkú” doktor, a cisztercita rend felvirágoztatója, aszkéta, aki a tizenkettedik századi Európa sorsát irányította. 1153-ban halt meg.

Szombat

A Nap két: 4.04 órákor
nyugszik: 19.20 órákor

A Hold két: 19.40 órákor
nyugszik: 3.14 órákor

Vasárnap

A Nap két: 4.01 órákor
nyugszik: 19.21 órákor

A Hold két: 20.47 órákor
nyugszik: 3.45 órákor

Lottónyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 20. játékheti lottónyeremények a nyerményléték levonása után a következők:

5 találatos nem volt,
a 4 találatos szelvényekre egyenként 105 379 forintot,
a 3 találatos szelvényekre egyenként 723 forintot,
a 2 találatos szelvényekre egyenként 31 forintot fizetnek.
A közölt adatok nem véglegesek, a nyeremények ellenőrzése tart, a nyereményösszegek változhatnak.

RITMUS

Riő

Mástfél éve alakult a csepe „lee” trió. A Belvárosi Ifjúsági Házban találkoztak a Rice menedzserével, Szűcs Alfréddal. Az akkor még szakadt farmerban bőklászó srákok demo-kazettáját — melyen öt szám volt — Frédi meghallgatta, s mivel megtetszett neki a stílus, menedzserként csatlakozott a csoporthoz. Azóta ő gondoskodik a reklámról, a kapcsolatokról. (A zenekar tagjai úgy vélik, hogy nélküle nem tartanának itt, mivel kicsiny országunkban csak névvel és kapcsolatokkal lehet érvényesülni.) Nagy Ferő is besegített, szövegötlettel formálja a még kezdő fiúk izlését. Ők hárman már régóta ismerik egymást. Csepelen nőttek fel, egy suliba jártak. Az „iskola rémél”-ként elkönyvelt srákokat a szülői házban is megelégtették, s száműzöttként egy garázsba vonulva próbálgatták szárnyalkat. Stílusukról csak any-

nyit: sok változtatás után alakult ki a mostani „szépfü”-formáció, tehát — a rock-os menedzserek ellenére — popzenével próbálkoznak. Most várjuk első nagylemezük megjelenését. Ebben közreműködik Lugossy László, Hirleman Bertalan és Zsoldos Tamás is. Az együttes tagjai úgy vélik, a nagylemez kiadása után derül ki igazán, hogy kell-e a közönségnek a RIO.

Kerényi

Moziműsorok

Székesfehérvár

Szombat

Köztársaság: Kommandó (16, 18), „K” II. (20)
Petőfi: Piedone Hongkongban (15)
San Franciscó-I zsarú (17, 19)
Barátság klubozni: A Nilus gyöngye (18)
Videoton Oktatási Központ
Mesemoz: Tündér Lala (11)

Vasárnap

Köztársaság: Kommandó (16, 18), „K” II. (20)
Petőfi: Piedone Hongkongban (15)
San Franciscó-I zsarú (17, 19)
Gárdonyi: Kalózok (18,30)
Smaragdördő (19,30)

Kaposvár

Vörös Csillag: május 18-21. San Franciscó-I zsarú
20—21-én Embervadász (19)
Szabad Ifjúság: VIII. a veréb (4,6,8) május 18-21
Az utolsó asszony (4,6,8) május 18-24

Szekszárd

Panoráma: május 18-21. Törvény-széki héják (17,30,20)
Kamaraterem: május 19-20. A dokumentátor (18,20)

Pécs

Szombat

Petőfi: Játék iskoláskorúaknak (fél 3)
San Franciscó-I zsarú (fél 5, fél 7, fél 9)
Kossuth: Piedone Hongkongban (10,12,2,4)
Angyalpor (6,8)
Kossuth Klub: Pergő tűz III. (3,5,7)
Park: Kárhózat (2)
Gyilkossá válni (4,6,8)

Vasárnap

Petőfi: Játék iskoláskorúaknak (fél 3)
San Franciscó-I zsarú (fél 5, fél 7, fél 9)
Kossuth: Piedone Hongkongban (12,2,4)
Angyalpor (6,8)
Kossuth Klub: Pergő tűz III. (3,5,7)
Park: Kárhózat (2)
Gyilkossá válni (4,6,8)

Orvosi ügyeletek

Szekszárd péntek este 18 órától hétfő reggel 8 óráig. Felnőtt dr. Szentgáli Gyula u. 2. telefon: 16-828

Gyermek és fogászati ügyelet: Mártírok tere 16. telefon: 16-157

Kaposvár városi ügyelet pénteken 17 órától hétfő reggel 7 óráig, felnőtt, gyermek és fogászati ügyelet címe: Kaposvár, ügyeleti központ, Ezredév utca 13. telefon: 11-005

Székesfehérvár, központi ügyelet, felnőtt szombat-vasárnap 7-19 óráig, gyermek ügyelet 19-7 óráig, cím: benke Ferenc utca 25.

Fogászati ügyelet szombat-vasárnap 7-19 óráig címe: Engels Frigyes utca 2.

Pécs: Felnőtt és fogászati ügyelet este 7-től reggel 7-ig a Lánc utcai rendelőintézetben.

Gyermekorvosi ügyelet a Gyermekklinikán.

Apróhirdetések

A Szedresi Hunyadi Mg. Termelőszövetkezet felvételre keres 1 fő gépjármű villamosági műszerész. Jelentkezni lehet a gépesítési főigazgatóvezetőnél.

Pamut anyagok, szabadi-dőruha anyagok, flokonok nagy választékban kaphatók. Kilós Bolt, Szekszárd, Kossuth L. u. 2. (Skála parkolóval szemben)

En, Nagy János 35 éves elvált, rokkantnyugdíjas, feleségül vennék hasonló korú hajadont. Lehet elvált is. Két gyermek nem akadály. Jelleg Majjer 269501

Piaci árak

	Szekszárd	Kaposvár	Pécs	Székesfehérvár
tojás	2.50 Ft	1.80—2.20 Ft	2.50—3 Ft	2—2.60 Ft
őszi burgonya	12 Ft	10 Ft	8—10 Ft	8—10 Ft
új burgonya	30 Ft	30—35 Ft	25—30 Ft	25—30 Ft
sárgarépa (régli kg.)	50 Ft	35—40—50 Ft	20—25 Ft	40—50 Ft
új (csomója)	10—16 Ft	vegyes 10 Ft	12—25 Ft	10—20 Ft
petrezselyem (régli)	50 Ft	vegyes 20 Ft	40—50 Ft	40—50 Ft
új (csomója)	—	—	15—20 Ft	10—16 Ft
vöröshagyma	6 Ft	10—12 Ft	10—15 Ft	12—16 Ft
fejeskáposzta	20 Ft	25 Ft	20 Ft	25 Ft
kelkáposzta	20 Ft	14 Ft	30 Ft	25 Ft
saláta (db)	3—5 Ft	4—5—6 Ft	2—10 Ft	5—8 Ft
korai karalábé	4—5 Ft	10—12 Ft	4—12 Ft	8—10 Ft
uborka (kb)	60 Ft	60—70 Ft	60—70 Ft	60—70 Ft
karfiol	50 Ft	50—60—70 Ft	60—70 Ft	60—70 Ft
primőr paradicsom	120 Ft	140—150—160 Ft	110—140 Ft	120—150 Ft
zöldpaprika	10 Ft	5—12 Ft	6—12 Ft	4—16 Ft
zöldborsó	30—40 Ft	40—50 Ft	40—50 Ft	50—55 Ft
hónapos retek (csomója)	6—8 Ft	5—6 Ft	5—12 Ft	5—6 Ft
Angyalpor (6,8)	7 Ft	4—5 Ft	4—8 Ft	5—6 Ft
Kossuth Klub: Pergő tűz III. (3,5,7)	3 Ft	—	—	—
Park: Kárhózat (2)	50 Ft	50 Ft	100 Ft	50—60 Ft
Gyilkossá válni (4,6,8)	20 Ft	25—30 Ft	20—25 Ft	16—20 Ft
Vasárnap	—	25—30 Ft	20 Ft	20—25 Ft
Petőfi: Játék iskoláskorúaknak (fél 3)	120 Ft laska	130 Ft	120 Ft laska	80 Ft
San Franciscó-I zsarú (fél 5, fél 7, fél 9)	—	15—20—22 Ft	20 Ft	16—20 Ft
Kossuth: Piedone Hongkongban (12,2,4)	30—40 Ft	40 Ft	40—50 Ft	30—40 Ft
Angyalpor (6,8)	130—180 Ft	80—90—100 Ft	60—130 Ft	100—150 Ft
Kossuth Klub: Pergő tűz III. (3,5,7)	300 Ft	250 Ft	—	260—300 Ft
Park: Kárhózat (2)	50 Ft	35—40 Ft	50 Ft	50 Ft
Gyilkossá válni (4,6,8)	80 Ft	55—60 Ft	80 Ft	60 Ft
	20 Ft	20 Ft	36 Ft	30—40 Ft
	120 Ft	120—130 Ft	140—150 Ft	100—120 Ft
	—	60 Ft	—	—

Rádió, televízió

Szombat

Kossuth Rádió

8.30: Családi tükör. 9.05: Színes népi muzsika. 10.05: Ismét — a javából! 12.30: Falufeljesztés. 13.00: Klasszikusok délidőben. 13.49: Énekellünk együtt! 14.20: Mindennapi irodalmunk. 14.50: Régi híres énekesek. 15.00: A világra gyöngyszemel. 15.10: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 18.00: Mezőségi táncmuzsika. 19.10: Híres történetek — nagy egyéniségek. 20.10: Diszkotéka. 21.10: Örökzöld dallamok. 21.45: Hajszálygökök. 22.25: Európa hangversenyteremből. 23.45: Kórusmuzsika.

Petőfi Rádió

8.08: Népszerű muzsika. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.05: Tövises és virágok. 10.00: Szombat délielőtt. 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. 13.05: Daráló. 13.35: Hangok és visszhangok. 14.00: Magunkat ajánljuk. 16.00: zenés beszélgetés Toto Cotugnoval. 17.05: Könyvzenei újdonságainkból. 17.30: 4x4 játék. 18.30: Sport. 19.05: Töltson egy órát kedvenceivel. 20.05: Körkapsolási bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről, tudósítás a vívó országos egyéni és csapatbajnokságról és a karate Kikocsinkaj EB-ről. 21.00: Nóták. 21.45: Bemutatjuk a Mezőforté együttes lemezét. 22.30: A mai dzsessz. Tom Scott. 23.15: Éjszakai klub.

Bartók Rádió

8.19: Orgonafelvételekből. 9.00: Brahms: F-dúr szonáta. 9.30: Tiszán innen — Dunán túl. Zenei műveltségi verseny. 10.30: Slágerlista. 11.00: Hangfelvételek felsőfokon. 12.30: Diákféltóra. 13.05: Kívánság-műsor szombaton. 14.05: Lendvai Kamilló műveiből. 14.30: Hi-Figyelő. 15.00: Lemezbörze helyett. 15.55: Szimfonikus zene. 17.18: Operarészek. 17.33: Salzburgi Ünnepi Játékok — 1988. 19.05: Mindennapi irodalmunk.

19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. Kb. 21.30: Lantmuzsika. 21.50: Operarészek. 22.30: Stalker.

TV1

9.00: Képzés. 9.05: Tévétorna gyerekeknek. 9.10: Lovak és lovasok. Francia dok.film. 10.05: A klinika. 10.50: Nas ekran. A pécsi körzeti stúdió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsora. 13.50: Az emberi test. Angol rövidfilmsorozat. XXVII/20. 14.20: Cirkuszvilág. Amerikai film. 16.40: Van benne valami. Barkochbajáték. 17.45: Tájékp. 18.35: Szomszédok. 19.05: Esti mese. 19.30: Híradó. 20.05: Gyönyörű november. Olasz film. 21.35: Roxinpadon: a KFT. 22.25: Hungarocamion-verseny. 23.15: Híradó 3. 23.30: Női tornász Európa-bajnokság.

TV2

14.15: Tv2. MOVI Krónika. Riportok. Időjárás. Zene. Házi barát. Életmódmagazin. Tűzkereső. Játékos tűzvédelmi vetélkedő. Tévétorna. Reklám. 15.10: Kölyökidő. 15.35: Tv2. 15.40: Angol kupadöntő. 18.25: Gyerekeknek! 18.41: Tv2. 19.00: T. J. Hooker. Amerikai bűnügyi tv-filmsorozat. 19.45: Tv2. 20.00: VI. nemzetközi karmester-verseny. 21.00: Híradó 2. 22.05: Idegen az ágyamban. Amerikai tévéfilm. 23.42: Tv2. Napzártá.

Sky Channel

06.30: Divatbemutató. 07.00: Pop Formulae. 08.00: Mókagyár. 12.00: Sportmagazin. 13.00: A pankráció szupersztárja. 14.00: Szombati filmmatiné. 15.30: Átváltozók. sci-fi filmsorozat. 16.00: Majmok bolygója. sci-fi filmsorozat. 17.00: The Nescafe UK Top 50. 18.00: Eurosport. 01.30: Landscape Channel.

Super Channel

07.00: Boogaloo Pooper Doo. 11.00: Egyveleg. 12.00: Turistamagazin. 12.30: Egyveleg. 13.00: Hollywood belülről. 13.30: Egyve-

leg. 14.00: Nagy Völgy. 15.00: Lányok a magasban. Vigjátéksorozat. 16.00: Élve vagy holtan. Western-sorozat. 16.30: Egyveleg. 17.00: Dick Turpin. Kalandfilmsorozat. 17.30: Coca Cola Eurochart. 18.30: Sport-világhíradó. 19.30: Cannes-i filmszínház. 20.00: Magányos Farkas Mexikóban. Amerikai bűnügyi film. 22.00: Szürkeületi zóna. 22.30: Nemzetközi hírmagazin. 23.00: Cisco Pike. Amerikai film. 00.30: Egyveleg.

TV5

12.00: Thalassa. Tengeri magazin. 12.50: Jazz of. 13.00: Kertész-kedés Nicolas-val. 13.30: Kibámulva az ablakon. Film. 15.00: Szent este. 16.05: Hírek. 16.10: Világútlevel. 17.25: Művészeti magazin. 17.55: Hírek, Időjárás. 18.00: Hagyom, hogy szóljanak. 19.30: Inyenceknek. 19.45: Építészek nélküli építészet. 20.00: Európa-klub. 21.05: Alice. Kult. magazin. 21.50: Teleturisztika. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárásjelentés. 22.35: A film világa. 23.30: Falsch. Film. 00.50: Műsorzártá.

Jugoszláv TV.

1. műsor: 6.30: Műholdprogram. 8.50: Tv-naptár. 9.00: Válogatás az oktató programokból. 10.30: Elmulasztották, nézzéki! 13.00: Családi magazin. 14.30: Hét tv-nap. 15.45: Tv-napló. 16.00: Játékfilm gyermekeknek. 17.30: Drámasorozat. 18.30: Élni a természettel. Dok.műsor. 19.16: Időjárás. 19.30: Tv-napló. 20.15: Az Oscar-díj 60. éve. 22.00: Tv-napló. 22.15: Mindig önökkel. 0.20: Műholdprogram.

2. műsor: 11.25: Tv-naptár. 11.35: Televízió. Tud.ismeretterjesztő sorozat. 12.30: Hogyan legyünk együtt? 13.00: Népzenei műsor. 13.30: Mindig önökkel. 15.30: Gyermekműsor, sportprogram. 19.30: Tv-napló. 20.15: Zenei est. 21.50: A kultúra berkeiből. 22.20: Sportszombat. 22.40: Heti kulturális magazin.

Vasárnap

Kossuth Rádió

8.33: Énekszóval, muzsikával. 9.00: Alma és fája. 10.05: Öt kontinens hét napja. 10.20: Örökzöld dallamok. 10.54: Édes anyanyelvünk. 11.00: Gondolat-jel. 12.15: Harminc perc alatt a Föld körül. Nemzetközi magazin. 12.45: Rázós úton. 12.55: Népdalkörök pódiuma. 13.20: Mit üzen a Rádió? 14.10: Művészelemek. 15.00: A hasonmás. 15.48: Orosz kórusmuzsika. 16.05: Zenekari muzsika. 17.00: Gondból gondolat. 17.30: Komolyzenei lemezlovas. 18.40: Remekírók hangszalagon. 18.43: Oscar Wilde regénye rádióra alkalmazva. 19.30: Filmzene. 19.38: Puccini: Tosca. Háromfelv. opera. 22.15: Az interjú. Eörs István abszurd dokumentumjátékának rádióváltozata.

Petőfi Rádió

7.05: Az evangélikus egyház felőrája. 7.35: Vasárnapi orgonamuzsika. 8.05: Bocssás meg, madárijesztő. 9.15: Kocsz Zsuzsa és a Fonográf együttes 1973. és 1984. között készült felvételei. 9.58: Látogatás a múltunkban. 11.10: Vasárnapi koktél. 12.03: Jó ebédhez szól a nóta. 12.50: Közvetítés a Hungarocamion nemzetközi karmionversenyéről. 13.05: Mikrofonpróba. 14.00: Kutyánszky Kázmér. 15.05: Táskarádió. 16.00—21.00: Poptarisznya. 21.05: Legkedvesebb verseiből válogat Frency Je-nő úvidéki szimfóniás. 21.29: Társalgó. 22.24: Könyvzenei felvételeinkből. 23.15: Hangminta '89.

Bartók Rádió

8.13: Fesztiválhangversenyekből. 9.33: Operaáriák. 10.05: Új Zenei Újság. 10.50: Eszperantó híradó. 11.00: Zenekari muzsika. 12.55: Kis magyar néprajz. 13.05: Öt kontinens hét napja. 13.20: Operarészek. 14.20: Rockújság. 15.05: Schubert: C-dúr vonósötös.

16.05: Audiolencia. 17.00: Mirella Freni operafelvételei. 17.30: Nemzetközi Rádiógyetem. 18.00 barokk muzsika. 18.30: Szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsor. 19.05: Német nyelvű nemzetiségi műsor. 19.35: Diszkotéka. 20.35: Az Ifjúsági Osztály műsora. 21.05: Rockzene CD-n. 21.51: Bogár István fűvösműveiből. 22.14: Beethovenművek.

TV1

8.50: Családi torna. 8.55: Kémménymésék. 9.15: Kerékpársuli. 9.20: Safari. Cseh-szlovák filmsorozat. 9.45: Kerek-világ. 10.00: Távoli vidékek gyerekek. 10.15: Nemzetközi gokartverseny. 14.25: Hungarocamion-verseny. 16.15: „Első Emelet” Werk-film. 16.50: Családi vasárnap. 18.10: Delta. 18.50: Esti mese. 19.00: A Hét. 20.00: Híradó. 20.15: Zenéi filmkockák. Csillag születik. Amerikai zenés film. 22.30: Telesport.

TV2

9.00—12.00: Tévemagiszter. 14.15: Tv2. Riportok. Időjárás. Zene. 15.00: A chateaufalloni polgárok. 15.55: Tv2. 16.00: A Jegesmedve birodalma. Angol ismeretterjesztő filmsorozat. 16.55: Álljunk meg egy szóral! 17.05: Tavasz BNV '89. 17.50: Tv2. 18.25: Gyerekeknek! 18.46: Tv2. 19.00: Luigi Pirandello: Az ember, az állat és az erény. Vigjáték két részben. 20.35: Tv2. 21.30: Szardínia, az álomsziget. 22.04: Tv2. Napzártá.

Sky Channel

06.30: Bailey Madara. Kalandfilmsorozat. 7.00: Az erő órája. 08.00: Mókagyár. 12.00: Autó- és motorsport. 13.00: Az autó- és motorsport hírel. 14.00: Vasárnapi filmmatiné. 16.00: 2000 után. 17.00: Pop Formulae. 18.00: Eurosport. 01.30: Landscape Channel.

Super Channel

07.00: Boogaloo Pooper Doo. 11.00: Coca Cola Eurochart. 12.00:

Divatkörkép. 12.30: A világ mai napja. 13.00: Irva vagyon. 13.30: Blake 7. 14.30: Salvage-I. Vigjátéksorozat. 15.30: Egyveleg. 17.30: A holnap világa. 18.00: Európai üzleti hírek. 18.30: Nemzetközi hírmagazin. 19.30: Cannes-i filmszínház. 20.00: Brit ötvenes slágerlista. 21.00: Szürkeületi zóna. 22.00: Amerikai profil kosárlabda. 22.25: Csak te meg én. Film. 00.30: Egyveleg.

TV5

12.00: Angoltál. 12.45: Pincétől a padlásig. 13.00: Tv-híradó. 13.15: Macskák és farkasok közt. 14.45: Hírányjelek. 16.05: Hírek. 16.10: Horgász-vadász magazin. 16.30: Kalandok és sport. 17.55: Hírek, Időjárás. 18.00: Újvilág. 19.00: Uszualia. Különleges emberek különleges teljesítményel. 19.30: Bárányhímő híradó. Gyermekműsor. 20.00: Köfőzvény. 21.30: Harmincmillió barát. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárásjelentés. 22.35: 7/7. Heti eseményösszefoglaló. 23.30: Ex libris. 00.30: A Proscope negyedőrája. 00.45: Műsorzártá.

Jugoszláv TV.

1. műsor: 8.30: Barázdák. Magyar nyelvű faluműsor. 9.00: Rusznok és ukrainak krónikája. 9.30: Vasárnap délielőtt gyermekeknek. 11.00: Mezőgazdasági műsor. 12.00: Oktatóműsor. 13.00: A nagy nyereg. Filmsorozat. 13.50: Szabadon. 16.30: Utileir

KIS-ÉS NAGYKERESKEDELEM·VENDÉGLÁTÁS
IPARI TEVÉKENYSÉG

Telefon:(72)33-422 Telex:12468
Telefax:(72)13-342

**TÁJÉKOZTATÓ
A MAGÁNSZEMÉLYEK
RÉSZVÉNYVÁSÁRLÁSI
FELTÉTELEIRŐL**

(KIVONAT)

Egy részvény névértéke 100.000,- Ft. Jegyzéskor a névérték 30%-a kötelezően befizetendő, de ennél nagyobb összeg, sőt a teljes névérték is befizethető.

A részvényjegyzés futamideje 1989. február 16-tól 1990. szeptember 30-ig tart. Ez időszakban az új részvényjegyző tulajdonosi jogait nem gyakorolhatja, de a befizetett összeg után a befizetéstől az alaptőkeemelésről véglegesen határozó közgyűlés napjáig (várhatóan 1990. október 1.) a magánrészvényeseket évi bruttó 17% kamat illeti meg.

Az új részvényes tulajdonosi jogait 1990. október 1-től gyakorolhatja. Ekkor kerül a birtokába az a bemutatóra szóló, forgatható értékpapír, amely évente osztalékra jogosítja, illetve a részvény várható árfolyamemelkedése nyereséget biztosít számára.

**új értékpapír · magánrészvény
· biztos befektetés ·
árfolyam-emelkedés · osztalék**

Könyvet szeretne?

Hamarosan megjelenik

Illés György: Piások, zugmérők, mómorkeresők

Kiadja: a Babits Kiadó, Szekszárd

* * *

révai nagylexikona révai nagylexikona révai nagylexikona

RÉVAI NAGYLEXIKONA

Az első két kötet ára: 917,- Ft/db.

Név: .....

Cím: .....

..... példányban

megrendelem

a Révai Nagylexikon kötetait az alábbi címen:

Babits Kiadó, Szekszárd, Pf.: 237

A megrendelés határideje: 1989. június 30.
Megrendelése után a megjelenéssel és fizetéssel kapcsolatos kérdésekről részletes tájékoztatót, valamint befizetési csekkeket küldünk!

Részletfizetési kedvezmény!

MEGRENDELÉS

Megrendelem a „Dátum” c. napilapot ..... példányban 1989. június hó 1-től. Vállalom, hogy az előfizetési díjat a nálam jelentkező postai kézbesítőnek kiegyenlitem.

Név: .....

Lakcím: .....

A megrendelőlapot
kérjük az alábbi címre eljuttatni:

Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt.

Szekszárd, Bajcsy-Zs. u. 7.
7100

1989. május 20.

DÁTUM

7

BÉRBEADÁS

AUTÓDARUK
FÖLDMUNKAGÉPEK
SZÁLLÍTÓESZKÖZÖK

tel.: 13—819

GÉPKÖLCSÖNZÉS

BETONKEVERŐK, KOMPRESSZOROK,
FELVONÓK, SZERELŐÁLLVÁNYOK,
VAKOLÓGÉPEK, SZÁLLÍTÓSZALAGOK,
TMK BÉRMUNKA

tel.: 26—233

A Tolna megyei Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezet rövid átfutási idővel vállalja:

— Épületüvegezést, hőszigetelt üvegyártást, garanciával.

— Épületasztalos termékek, beépített szekrények igény szerinti gyártását.

— Új, olcsó, esztétikusasztalos termékeket kínálunk oldalfalak és mennyezetek burkolására, helyszíni szereléssel is.

— Acél kerítésmezők, kapuk, egyéb acélszerkezetek készítését.

— Bútorok kárpitozását, függönyvarrást.

Érdeklődni lehet:
Szekszárd, Marx Károly u. 22. sz.
Nagy László vállalkozási csoportvezető
Telefonszám: 15-228
Telexszám: 14/328.

GEMENC KIRÁNDULÓ KÖZPONT AJÁNLATA

Étterem: Várjuk Kedves Vendégeinket a Gemenci Kirándulóközpontban üzemelő Trófea Éttermünkben: Vadhúsokból készült kitűnő ételekkel, történelmi borvidékünk boraival, széles választékú üdítőitalokkal, kellemes környezettel.

Lovasiskola: Lovastanfolyam kezdőknek
Pónilovaglás gyerekeknek
Tereplovglás haladó lovasoknak
Erdei sétakocsikázás
Fogatok esküvőkre
Jelentkezni a Kirándulóközpontban lehet.

MEGJELENT

**Csanádi — Fényes
A TÁRSASÁGI JOG KÉZIKÖNYVE**

A szekszárdi Babits Kiadó kiadványában a társasági jog iránt érdeklődők és a társaságok alapításában érdekeltek egyaránt megtalálják a közkereseti társaságokra a korlátolt felelősségű társaságra, a részvénytársaságra vonatkozó ismereteket.

Keresse a könyvtárusoknál és a könyvesboltokban

Emlékeztetjük kedves olvasóinkat:

A 21 nálunk továbbra is nyerő!

A DÁTUM-mal világot láthat

Lapunk május 6-i számában Játékra hívtuk önöket, melynek lényege, hogy aki a lap 8. oldalán látható — a napi dátumot tartalmazó — DÁTUM felirattal május 6-tól kezdődően 21 darab, egymástól különböző össze- gyűjt, s a kivágtott feliratokat egy papírlapra felragasztva, felbélyegezve borítékban címünkre elküldi, részt vesz szerencse sorsolásunkban.

Figyelem! Még mindig nem késő elkezdni!

Játsszon velünk, a feladat egyszerű: aki eddig nem találkozott lapunkkal, az visszamenőleg május 6-tól kezdődően szerezzé be azóta megjelent számainkat a postahivatalokban vagy egyebütt!
Ne feledjék!

A DÁTUM-feliratok különbözősége a napi dátumok eltérése- ből adódik. A sorsolásban csak az a 21 lehet nyerő, amelyikben az első DÁTUM felirat a május 6-i, a huszonegyedik pedig a május 30-i.

A hibátlanul huszonegyezők között két, egyenként 25.000,- Ft értékű utazási utalványt sorsolunk ki a televízió nyilvánossága előtt, közjegyző jelenlétében.

A postára adás határideje 1989. június 5.

A sorsolás pontos időpontjáról lapunkból értesülhetnek ked- ves játékosaink.

Ha a DÁTUMmal játszik, 20-ra is bátran húzhat!

Megnyílt a MALÉV pécsi irodája

Dr. Farkas Tibor kirendeltségve- zetőtől megtudtuk, hogy két évvel ezelőtt kezdődött a pécsi jegyfor- galmazás, méltatlan körülmények között, egy felújítás alatti épület- ben voltak kénytelenek dolgozni. Ennek ellenére évről-évre meg- duplázták bevételeiket, és az idei esztendő is hasonlóan jónak ígér- kezik. Az új irodában — ahol a ve- zetővel együtt hatan (szállnak az utasok rendelkezésére) — a GAB- RIEL helyfoglalási rendszer egyik terminálja biztosítja a szolgálat- sok zökkenőmentességét, gyors- ságát. A számítógépes helyfoga- lálson, ill. repülőjegy eladáson kívül

valutaváltással, Air Tours társasu- tak és Air Cargo szállítások szerve- zésével is foglalkoznak. Újságírói kérdésre Jahoda Lajos kifejtette, hogy szerinte a menetrend szerinti belföldi induló gépforgalomnak egy-két éven belül nem, csak száz millió forintba kerülne. S ez- után biztosítani kellene a gazdasá- gos működtetést. Ezt a vállalkozást kizárólag üzleti, érdekeltégi ala- pon szabad elkezdni.

—B.I.—

Első testületi ülés a pártértekezlet után

Az MSZMP Tolna megyei programja

és állásfoglalása

folytatás az 1. oldalról

ram kidolgozásával párhuzam- osan megerősödjön a lakóte- rületi pártalapszervezetek poli- tikai súlya és szerepe. Kérték viszont, hogy ezzel szemben ne fogalmazzanak úgy, hogy a „pártszervek vonuljanak ki a termelésből”, hiszen hogy ki hol politizál, mindenki maga dönti el. Vagyis a munkahelye- ken is, ha úgy tetszik, tevé- kenykedhetnek a pártszerve- zetek, de mint az anyag is hangsúlyozza, az állami, társa- dalmi, gazdasági, intézményi élet közvetlen irányítását ne tartásák feladatuknak, hanem a közvetett politikai ráhatás esz- közével érvényesítsék befolyá- sukát.

Elhangzott egy olyan figye- lemre méltó javaslat is, hog- meg kell keresni azokat az ügy- nevezett „nehéz embereket”, akik annak idején azért kerül- tek ki a testületből, kaptak pártfegyelmit, mert gyerme- küket egyházi iskolába iratták, vagy ők, illetve hozzátartozóik részt vettek valamilyen egyhá- zi szertartáson. Választási párttá váláshoz mindezt is hozzájárulhatnak. Szó volt ar- ról is, hogy végre meg kellene pontosan fogalmazni, mi az a reform, kik azok a reformis- ták, s ezzel sok félreértés lenne megelőzhető. Hangzott el a kérdés úgy, hogy miért baj, ha polarizálódik a párt? — és er-

ről is igen izgalmas vita alakult ki.

A vitánál tartva szólni kell arról a fölvetésről, melyben a pártbizottság egyik tagja a sa- ját munka- és vitastílusukat bírálta, aminek következtében pillanatokon belül megválto- zott a tanácssterem han- gulata, pergőbbé vált az eszme- csere, egy-egy témát egyen- ként, elmélyülten és frappán- san, jó vitaszellemben jártak körül.

A munkabizottságok tevé- kenysége is szóba került. Például úgy, hogy azokba nem kell bevonni az ifjúságot, hanem csakis a szakembereket — le- gyenek azok akár 54, akár 24 évesek. A következő téma szin- tén több megvilágításban is szerepelt. Úgy fogalmaztak, kezdeményezze az MSZMP az egységes piacrendszer létreho- zását (jelenleg négy van: szo- cialista, a kapitalista, a belső és a fekete), bár annak a feltétel- rendszerre most még nincs meg. Kimondták azt is, hogy küzde- ni kell a központosítás ellen, azaz egy megyei jellegű gazda- sági-politikai programnak, a program valóra váltásának egyik lehetséges fedezete a megyében, illetve az adott tele- püléseken maradó — az eddi- ginél jelentősebb összegű — nem összpontosított jövede- lem. Vagyis a jövedelem újra- elosztása helyett a helyben megtermelt javak jó része ma- radjon a helyi hatóságok kezé- ben, szabad felhasználásra az ott élőket szolgálva.

Szó volt a párt vezetőinek a „nép közé járásáról” is, ami alatt nem „narodnyik” jellegű, öncélú látogatásokat értettek, hanem a propagandamunka egyik formáját, ami folytan esetleg megállítható a tag- létszám további lemorzsoló- dása. A létszámcsökkenéssel kapcsolatban fölmerült az is, hogy felül kell vizsgálni a tag- díjakat, mert sokan azért lép- nek ki a pártból, mert nem tud- ják fizetni a tagdíjat, sokan pe- dig éppen ezért nem lépnek tagjai sorába. A függetlenített státuszok leépítését már meg- kezdték Tolna megyében, s mint azt elmondták, ennek ütemét gyorsítják is a megfele- lő szempontokat figyelembe véve.

A testület a nyilatkozatot és az állásfoglalást elfogadta az- zal a megjegyzéssel, hogy az ülés elején megválaszolt szer- kesztőbizottság az elhangzot- takat, a kiegészítő és módosító javaslatokat építse be a doku- mentumokba.

A következőkben a pártbi- zottság egyebek között még tárgyalt a megyei apparátus működéséről és felépítéséről, majd a „különfélék” között ja- vaslatokat vitattak meg, illetve meghallgatták az apparátus- nak az eltelt időben végzett munkájáról szóló beszámolót, például azokról a radikális in- tézkedésekről, melyeket már megtettek a pártgazdálkodás minden területén.

—hm—

Csao Ce-jang a Tienanmen téren

A pekingi televízió beszám- olója szerint pénteken a haj- nali órákban megjelent a Tie- nanmen téren Csao Ce-jang, a Kína Kommunista Párt Köz- ponti Bizottságának főtájkára, s kísérletet tett arra, hogy az immár hetedik napjába lépett éhségsztrájk abbahagyására készítse a diákokat. A televí- zió képernyőjén a főtájkárral együtt volt látható Li Peng mi- niszterelnök is, aki csütörtök- kön sikertelen párbeszédet folytatott a parlamentben a sztrájkoló egyetemisták és fő- iskolások képviselőivel.

Csao Ce-jang mindenek- előtt sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy túlságosan meg- késve tesz eleget a sztrájkoló diákok kérésének, elnézést kért tőlük, s közölte, hogy rá- szolgált megjegyzéseikre és bí- rálataikra. Hangoztatta, hogy nem azért jött a térre, hogy párbeszédet folytasson a diá- kokkal, hanem azért, hogy meggyőzze őket, a lehető leg- gyorsabban szüntessék be a sok fiatal egészségét, sőt életét veszélyeztető akcióit.

Várható időjárás

Eleinte még főként nyuga- ton lehet időnkénti felhősödés kisebb záporokkal, majd or- szágszerte napos, száraz időre lehet számítani. A legalacson- nyabb hajnali hőmérséklet 10, 15 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet 23, 28 fok között várható. Jelentős mennyiségű csapadék az or- szág területének 20 százalékán várható.

Szovjet katonai küldöttség az NSZK-ban

Szovjet katonai küldöttség érkezett csütörtökön egyhetes látogatásra az NSZK-ba. A tíz fős — sorkatonákból, tisztthe- lyettesekből és tisztekből álló — delegáció a Bundesweh több alegységénél tesz látogatást.

A szovjet katonai küldöttsé- get fogadja Richard von Wei- zsäcker szövetségi elnök és há- rom tartomány — Bajoror- szág, Baden-Württemberg és Észak-Rajna-Vesztfália mi- niszterelnöke.

Az utazást a Die Welt című befolyásos, konzervatív, nyugatnémet napilap kezdemé- nyezte és támogatja anyagilag.

ENSZ-vita Romániáról

Élesen bírálta csütörtökön a ro- mán vezetés politikáját, a nemzeti- ségi jogok elsorvasztását az Egye- sült Államok az ENSZ-ben. A gaz- dasági és szociális tanács illetékes testületében folytatódott a vita az emberi jogok kérdéséről és újabb felszólalók ítélték el a romániai helyzetet, támogatva az ENSZ-kü- lönmegbízott kiküldését.

Romániában hiányoznak az alapvető szabadságjogok, han- goztatta az Egyesült Államok kép- viselője: állampolgárok, akik bírál- ják a kormány politikáját, találkozni kívánnak külföldi diplomatákkal vagy újságírókkal, rendőrségi zak- latást, munkahelyük elvesztését, börtönt, házi őrzetet vagy ideg- gyógyintézeti elzárást kockáztat- nak. Hasonló veszélyekkel kerül- nek szembe azok is akik pusztán csak el akarják hagyni az országot.

„Az újabban kibővített áttelepí- tési program, amennyiben a köve- tkező években végrehajtják, a ha-

gyományos falvak ezreinek lerom- bolásához vezet. Olyan települé- sekhez, amelyek közül sok száza- dokon át szeretett lakóhelye a kisebbségeknek. A kormány állítá- sa ellenére, hogy minden állampol- gárt egyenlően kezelnek, (utalt a román nagykövét előző napi fel- szólalására) a nemzetiségek külö- nösen a magyarok és a németek oktatási és kulturális lehetőségei állandóan csökkennek, hangoztat- ta az amerikai diplomata.

Norvégia képviselője ugyan- csak teljes támogatásáról biztosít- totta a döntést, hogy különmegbí- zott foglalkozik az emberi jogok ro- mániai helyzetével. Jugoszlávia képviselője hasonlóan foglalt áll- lást, rámutatva: Romániában szerb és horvát nemzetiségűek élnek s szükséges, hogy azok hagyomá- nyos életformáját, nyelvi és kultu- rális identitását, intézményeit, kul- turális emlékeit következetesen tiszteletben tartsák.

A MERKUR sorszámai

1989. május 19. péntek

Trabant Limousin Hycomat Budapest	518
Trabant Combi Hycomat Budapest	33
Trabant Limousin Speciál Budapest	18620
Győr	15042
Trabant Combi Budapest Győr	6865
Wartburg Special Budapest Győr	4689
Wartburg Special Budapest Győr	4271
Wartburg Special tolótetős Budapest	2617
Wartburg Tourist Budapest Győr	17381
Skoda 105 S Budapest Győr	4842
Skoda 120 L Budapest Győr	2049
Lada 1200 Budapest Győr	12889
Lada 1300 S Budapest Győr	9636
Lada Samara Budapest Győr	32736
Lada 1500 Budapest Győr	21921
Lada Combi Budapest Győr	49735
Lada Niva Budapest Győr	17414
Lada 1500 Budapest Győr	24470
Lada Combi Budapest Győr	10022
Lada Niva Budapest Győr	6138
Lada 1500 Budapest Győr	3045
Lada Combi Budapest Győr	18553
Lada Niva Budapest Győr	5644
Lada Combi Budapest Győr	1731
Lada Niva Budapest Győr	829
Lada Niva Budapest Győr	898
Polski Fiat 126 E Budapest Győr	6063
Dacia Limousin Budapest Győr	3845
Dacia Combi Budapest Győr	20742
Dacia TLX Budapest Győr	12058
Zastava Budapest Győr	7303
Opel Kadett Budapest Győr	3492
Volksvagen Golf Budapest Győr	13572
Volga Limousin Budapest Győr	7465
Volga Combi Budapest Győr	20538
Maruti Budapest Győr	543
Skoda Mikrobus Budapest Győr	501
Volga Limousin Budapest Győr	1752
Volga Combi Budapest Győr	1785
Maruti Budapest Győr	220
Skoda Mikrobus Budapest Győr	436

Székely napok

Székely napok címmel két napos rendezvénysorozat kez- dődik ma Bonyhádon. Hangle- mez és erdélyi témájú könyv- kiállítást Mészáros Sándor író nyitja meg, akivel délután fél ötkor beszélgethetnek is az ér- deklődők a városi könyvtár- ban. Este 18 órai kezdettel Sára Sándor Hadak útján című filmjét vetik.

Vasárnap reggel nyolc óra- kor kirakodó vásár lesz a mű- velődési központ parkolójá- ban. Erre a Székelyek együttes hívogatja zenével a város és környéke lakóit, a vendégeket. Színesnek, mozgalmasnak ígérkezik a holnapi program. Lőrincz Vitus festőművész reggel fél tízkor a Völgységi Múzeum udvarán életfát avat Mártonfi Mór emlékére. Tíz órákor a Kolozsvárról elszár- mazott Bonyhádon élő Mayer

Zsombori Erzsébet textilké- peit mutatják be. A hagyó- mányörző székely együttes fél tízkor veszik birto- kukba a színpadot, hogy mű- sorokkal, szórakoztassanak bennünket.

Gondoltak a rendezők a gyerekekre is, őket gyöngyfű- zésre, fűzfásip készítésre vár- ják 11 órákor. Délután két óra- kor a HNF székház ad otthont a Teveli Körösi Csoma Sándor Székely Tanintézet növendé- kei találkozójának. A mú- zeumban mutatják be a Malo- nyai hagyaték értékes kalota- szegi és székely fotóit és texti- leit. Este tartja alakuló közgyűlését és küldöttgyűlését a Székely Körök Szövetsége. 19.30 órákor pedig Erdélyből áttelepült művészek közremű- ködéssel befejeződik a kétna- pos rendezvény.

Jönnék a „Szürkék”?

Idősek Pártja az NSZK-ban

A „Szürke Párducok” nevű egyesület Nyugat-Németor- szágból az idős állampolgárok érdekeit védi. Vezetőnjük, aki a Zöldek egyik képviselője a Bundestagban, elégedetlen korosztálya helyzetével. Ter- veit szerint már a következő vá- lasztásokon elindulhatna egy

megalakítandó Idősek Pártja, amely talán a Szürkék (Die Grauen) elnevezést kaphatná.

Ez a párt keresztülvihetné két legfontosabb követelésü- ket: az ingyenes lakás és az 1200 márkás minimális jöve- delem ügyét.

Úttörőzenekari találkozó

Úttörőzenekari találkozót rendez ma délután 15 órákor a Közművelődési Intézmények Igazgatósága a szekszárdi Ifjú- sági és Úttörőház nagytermé- ben. Közreműködnek Dombó- vár, Kaposszekcső, Paks és Szekszárd úttörőzenekarai.

Engedjétek a papához!

A Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. napilapja. Főszerkesztő Bába Iván, Főszerkesztő-helyettesek: Eördögh Bertalan és dr. Tóttós Gábor. Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs) és Vig József (Torontó). Munkatársak: Bálint György, dr. Böröcz István, Czako Sándor, Gadó György, Kapfinger András, Györfly Árpád, Mátyás Mária, Mészáros Tamás, Tamási János, dr. Tóth Edit, Veress Éva, V. Horváth Mária, Wágner Dezső. Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. Felelős kiadó: Földi István ügyvezető igazgató. Szédes és tördelés: Babits Kládó. Felelős vezető: dr. Károly István. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 16—277. Nyomja a Szekszárdi Nyomda Vállalat, Szekszárd, Szechenyi u. 46. Tel.: 11—422. Felelős vezető: Benizs Sándor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Elfizethető bármelyik hírlapkiadópostahivatalnál, a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzletiben és a hírlapelőfizetési és lapellátási irodánál (HELIR), Budapest XIII. Lehel u. 10/A. 1900. közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215—96162 pénzforgalmi jelzőszáma. Elfizetési díj egy hónapra 115,— Ft, negyedévre 345,— Ft, fél évre 690,— Ft, egy évre 1.380,— Ft. Indexszám: III/PNL/31/TO/1989 ISSN szám: 0864—9170